

3. lpp. Mūsu *teatrāļi* Lekebergā un Rīgā.

5. lpp. Piemiņas zīme nomocītajiem ebrejiem.

6. lpp. No balvēniešiem varam pamācīties.

7. lpp. Vai Dundagā iespējama sabiedriskā kārtība?

7. lpp. Senlietas luterāņu baznīcā.

8. lpp. Piedzīvot putna brīvību.

PAR KOPĪGO NĀKOTNI

Vārdkopai «aprēķina laulības» nav laba skaņa. Taču dzīve pierāda, ka jaunības skurbumā kopā mesti kauliņi ne vienmēr ilgi sader kopā. Kolkas un Dundagas pašvaldības ir pašā spēku briedumā un ar skaidru izpratni, ka kopīgs novads ir saprātīgākais risinājums abu pagastu ļaudīm.

Par jau izdarīto Dundagas novada izveidē un līdz pavasarim veicamo lūdzu izteikties Austri Kristapsonu un Gunti Kļaviņu.

Austris Kristapsons, Dundagas pagasta padomes priekšsēdētājs:

— Kad *Latvijas Vēstnesī* izziņoja par MK noteikumu izpildi saistībā ar administratīvi teritoriālo reformu, vairs nebija šaubu par kopīgu novadu ar Kolku. Kolkas pagasta padome 1. X sasauca sēdi un izskatīja jautājumus — atcelt iepriekšējo lēmumu par pievienošanos Talsu novadam — un aicināt mūsu pagastu apvienoties. Dundagas deputāti 3. X ārkārtas padomes sēdē vienbalsīgi pieņēma priekšlikumu apvienoties ar Kolkas pagastu vienā novadā. Mēs, dundadznieki, tāpat liela daļa kolcinieku uzskata, ka tas ir visprātīgākais risinājums gan no pašreizējā, gan no vēsturiskā viedokļa.

Man zvanijuši vairāki kolcinieki un jautājuši, kāpēc mēs, dundadznieki, esot uzticējuši visas apvienošanās darbības veikt Kolkas pagasta speciālistiem. Likumā ir ierakstīts, ka, pagastiem apvienojoties, **vienu** pašvaldība izstrādā un virza tālāk Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu (RAPL) ministrijā investīciju plānu. Mēs to lūdzām kolciniekiem, un Kolkas pagasta padome šo darbu uzticēja savas Attīstības nodaļas vadītājam Guntim Kļaviņam. Tas nenozīmē, kas Dundaga paliks pabērna lomā. Saskaņojam rīcību it visās jomās — politikā, tautsaimniecībā, finansēs.

Iedzīvotāji var neuztraukties arī par valsts paredzēto naudu pirms apvienošanās. Gan mēs, gan Kolka, katra pašvaldība saņems 200000 latu. To sola piešķirt jau tuvākajā mēnesī, un finanses jāapgūst divos gados. Mūsu deputāti jau lēma, ka visa šī summa jāiegulda pils jauniešu mītnes labiekārtošanā. Jaunajā novadā vidusskolai jābūt nodrošinātai ar skolēnu skaitu, tāpēc godam jāuzņem un jādod pajumte visiem tiem, kas nedzīvo Dundagā. Savukārt kolcinieki lielāko tiesu šīs nau-

das novirzīs savas sporta halles būvniecībai, bet mazākas summas atvēlēs bērnudārza, bibliotēkas, novada iedzīvotāju pakalpojumu punkta ēkas un tautas nama remontam. Pašlaik katru nedēļu ar Kolkas pašvaldības vadību pārspriežam darāmo. Kolcinieki sliecas atbalstīt nodomu pilnībā izmantot mūsu vecās slimnīcas ēku. Apgūstot visu pirmo stāvu un trešo stāvu, varam namā lietderīgi izmitināt novada vecos ļaudis. No finanšu viedokļa kolciniekiem nebūtu lietderīgi būvēt kaut ko jaunu. Tāpat būtu

katlu māju — paplašinājuši, pievadus izveidojuši. Mums būs sava sporta halle, Kolkā — sava, un tas ir labi.

Svarīgi novadā izveidot institūcijas, kuru pašlaik nav, kā Izglītības pārvaldi. To nedrīkst novēlot, lai mūs šajā jomā nepievienotu kādam citam novadam un mēs tā nezaudētu paredzēto finansējumu.

Manuprāt, jau nākamā gada sākumā būs skaidrs, kādas štata vienības būs novadā. Iedzīvotāju skaits būs ap 5130, teritorijas ziņā būsīm gandrīz divreiz lielāki par Rojas novadu. Pagaidām ir atklāts jautājums, vai pagastu priekšsēdētāji priekšlaicīgi noliks pilnvaras jau 2008. gada 31. decembrī. Es tam ie-bilstu. Piecos mēnešos līdz pašvaldību vēlēšanām tāpat neko būtisku neuzsāks. Turklāt patlaban nav īstas skaidrības par pašu vēlēšanu sistēmu. Tāpēc līdz vēlēšanām būtu jāstrādā katrai pašvaldībai ar pašreizējiem deputātiem un budžetu.

• Gunta Abaja, Austris Kristapsons un Benita Ose apspriedē Kolkā. Autora foto

mērķtiecīgi visiem novada cilvēkiem izmantot mūsu Veselības un sociālās palīdzības centru. Par skolām viss ir skaidrs, katrā vietā ir sava. Es arī uzskatu, ka Kolkā jāpaliek mūzikas skolai. Apvienošana nenozīmē samazināt par katru cenu. Tad jau drīzāk dažu pakalpojumu iespējām Kolkā jāpieaug. Turpināsim sporta halles celtniecību. Tā ir iekļauta investīciju programmā, līdzekļus jau esam ieguldījuši, skolas

Guntis Kļaviņš, Kolkas pagasta padomes deputāts un Attīstības nodaļas vadītājs:

— Šodien, 16. oktobrī, mums ir visi dokumenti, lai iesniegtu dotācijas pieprasījumu RAPL ministrijā: abu pagastu padomju lēmumi par novadu izveidi saskaņā ar apstiprināto novadu projektu, abu pagastu lēmumi par apvienošanās projektu sagatavošanu, Dundagas pagasta padomes lēmums uzdot apvienoša-

Redaktora ziņa

Lidojam!?

Mēdz teikt — lidinās kā pa mākoņiem. Tas nav glaimojoši. Bet saka arī tā — darbam nav viegluma. Pie-trūkst lidojuma. Un tie taču arī nav komplimenti.

Jā, šoreiz lidojam! Dūmeles plāvās man laimējās pārmīt kādu vārdu gallu mēlē ar francūzi Tjerī, kas pārdevis visu iedzīvi, lai vieglā lidmašīnītē apceļotu pasauli. Par lidojumiem stāsta sabdadznieks Jānis Ostups, par savām skaistākajām atmiņām — putna brīvību un nesalīdzināmajām sajūtām, lecot ar izpletņiem.

Katram nav lemts lidot? Iespējams. Bet vai nav tā, ka lidojumu var piedzīvot arī tepat uz zemes? Ir taču simts un viens iemesls, kas mūs var spārnnot!

Protams, var atrast tūkstoti un vienu iemeslu, kas attaisno neuzdrīkstēšanos pacelties spārnos. Mans mīļākais dzejnieks, kam novembris ir Likteņa mēnesis, savu laik teica apmēram tā: dod mušai spārnus, cik vien gribi, paliks muša.

Bet kas mums daļas gar mušām, vai ne? Lidojam!

Alnis Auziņš

Pagasta padome apbalvo

PAR MŪŽA IEGULDĪJUMU DUNDAGAS PAGASTAM

Gunāru Laicānu par ilggadēju ieguldījumu pagasta attīstībā, finansējuma piesaisti un rosīgu sabiedrisko darbību.

ES SAVAI DUNDAGAI

Ainu Pūliņu par sabiedrisko aktivitāti un sportiskajiem sasniegumiem pasaules mērogā, daudzīnot Dundagas vārdu, par skriešanas sacensību *Treji apli* rīkošanu. **Jāni Kaleru** par aktivitāti un sportiskajiem sasniegumiem, spodrinot Dundagas vārdu. **Sandru Kokoreviču** par ieguldījumu pagasta sporta dzīvē.

PAR IEGULDĪJUMU PAGASTA ATTĪSTĪBĀ

Ināru Čaunāni, Silvu Gulbi un Marutu Šulci par nesavtīgu atbalstu Dundagas svētku rīkošanā.

GADA JAUNĪTIS DUNDAGĀ

Rūtu Abaju par zinātniskās pētniecības darbu *Dundagas sieviešu tautastērps* un I pakāpes valsts diplomu. **Paulu Ķierpi** par vairāku godalgotu vietu iegūšanu mūzikas konkursos un aktīvu līdzdalību koncertos. **Kristapu Bolšingu** par labiem panākumiem mācībās, olimpiādēs, sportā un par uzvaru konkursā *Latvijas Saeima un Eiropas Parlaments*.

11. XI Lāčplēša dienas atcere. Pulcēšanās plkst. 17.00 pie *Lielās skolas*.

17. XI plkst. 18.00 pilnvalsts proklamēšanas dienas svinīgs pasākums.

nas projektu izstrādāt Kolkas pagasta padomei, kas to apņēmusies darīt un pilnvarojusi mani vadīt projektu.

Šodien vienojamies par novadā svarīgāko ceļamo un atjaunojamo objektu sarakstu, lai iedzīvotājiem nodrošinātu pakalpojumus, kas izriet no likuma «Par pašvaldībām». Tuvākajā laikā dokumentus iesniegsim ministrijā. Pašlaik vēl neesam sagatavojuši tāmi apvienošanās projekta izstrādei, kas ir svarīgi nākamās administrācijas izveidei. Šajā projektā jāparedz pakalpojumu sniegšana vietas un apjomi, jaunā novada izpildvaras struktūra, kas saistīta ar likumā minēto funkciju izpildi. Iespējams, ka daļa rajona uzdevumu būs jāpārņem Dundagas novadam. Tas varētu prasīt jaunas darbavietas un arī jaunus speciālistus.

Tātad esam gatavi veidot Dundagas novadu, valsts ir gatava katrai pašvaldībai piešķirt 200 000 latu infrastruktūras attīstībai, un valsts arī piešķirs mērķdotāciju paša apvienošanās projekta sagatavošanai. Mūsu gadījumā mērķdotācija nepārsniegs 4000 latu.

Apvienošanās projektu, 50 — 60 lappušu dokumentu, rakstīs abu pagastu Attīstības nodaļu speciālisti, piesaistot konsultantus, kas pie apvienošanās projektiem jau strādājuši un kas varētu arī nodrošināt politisko saikni ar ministriju. Pa nozarēm projektu izstrādās darba grupas — abu pagastu speciālisti. Darbs norisināsies apmēram no decembra līdz maijam, MK noteikumi neļauj tam vēltīt ilgāk par sešiem mēnešiem. Projektu iesniegsim Administratīvi teritoriālās reformas padomē. Ja to apstiprinās, tad padome ieteiks sagatavot rīkojumu par Dundagas novada izveidi. Ja nepastiprinās, tad jāpārstrādā. Bet izstrādes metodika ir zināma, un sarežģījumiem nevajadzētu būt.

Ar apvienošanās projektu iepazīstināsim abu pagastu iedzīvotājus, publicējot rajona avīzē, internetā un, iespējams, atsevišķā izdevumā. Projektā atspoguļosies tādi svarīgi jautājumi kā pakalpojumu saņemšanas punkti un darba vietas. Sabiedriskā apspriešana varētu notikt pavasarī. Pēc tās izdarīsim vajadzīgos labojumus.

Alnis Auziņš

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 24. septembrī

► Pils logu maiņa

No sagatavotajiem pils logu maiņas variantiem izvēlējās nomainīt visus logus 3. stāvā Mākslas un mūzikas skolas Mūzikas nodaļā, 2. stāvā jauniešu mītnē, abām zālēm un centrālajam gaitenim.

► Nosaukuma piešķiršana

No īpašuma *Riekstiņi* atdalāmam 4,9 ha zemesgabalam piešķirā nosaukumu *Mazriekstiņi*.

► Dzīvokļi

Nolēma izīrēt 2 dzīvokļus: Brīvības ielas Aizvējos un E. Dinsberga ielā *Ķīkaros*.

► Topogrāfiskais plāns Saules ielai 16

Nolēma par pašvaldības līdzekļiem (Ls 960) topogrāfiski uzmērīt plānoto ražošanas teritoriju, kur vairāki uzņēmēji ir izteikuši vēlmi veidot ražotnes īpašumā *Saules iela 16*.

► Līdzfinansējums pils siltināšanā

Projektam *Dundagas pils energoefektivitātes paaugstināšana* piešķirā Ls 12 850 līdzfinansējumu (20% no kopējās summas) un Ls 1997 būvuzraudzībai.

► Telpu nomas maksas atlaide

Atbrīvoja pensionāru klubu *Sendienas* no Tautas nama telpu nomas maksas.

► Deju klases grīda

Nolēma pēc vēlāk iesniegtajiem rēķiniem (aptuveni Ls 1000) apmaksāt Mākslas un mūzikas skolas deju klases grīdas remontu.

► Medmāsa bērnudārzā

Nolēma pirmsskolas izglītības iestādē *Kurzemīte* izveidot medicīnas māsas amata vietu.

► Liepu ielas asfaltēšana

Pēc iedzīvotāju lūguma nolēma par Ceļu fonda līdzekļiem asfaltēt Liepu ielu (Ls 9999).

... 3. oktobrī...

► Investīciju projekti

Atbilstoši 21.08.2007. MK noteikumiem Nr.566 *Kārtība, kādā piešķir, izlieto un uzrauga mērķdotācijas pašvaldību investīcijām infrastruktūras sakārtošanai un attīstībai 2008. — 2010.gadā* nolēma Valsts reģionu attīstības aģentūrā nākamajiem gadiem iesniegt 3 pieteikumus investīciju projektu pabeigšanai (pašvaldība garantē maksāt projektu līdzfinansējumu Ls 1 087 661,78, valsts apmaksājamā daļa Ls 1 631 491): sporta halles būvniecības uzsākšana, Veselības un sociālās palīdzības centra renovācija un vidusskolas ēdināšanas bloku renovācija un logu nomaīņa.

► Dundagas novada izzeide

Ņemot vērā Ministru kabineta 4. IX pieņemto administratīvā iedalījuma projektu un Kolkas pagasta padomes 1. X aicinājumu, nolēma veidot vienotu Dundagas novadu, kurā iekļaujas Dundagas un Kolkas pagastu teritorijas. Lūdza Kolkas pagasta padomei sagatavot Dundagas novada apvienošanas projektu.

... 22. oktobrī

► *Muņu Grabi*

Piekrita slēgt pārjaunojuma līgumu ar SIA *Enercom* par pašvaldības īpašuma *Muņu Grabi* nodošanu koncesijā, mainot darījuma dalībniekus, bet nemainot pārējos koncesijas līguma noteikumus. Jaunajā līgumā koncedentam — pagasta padomei — pieligt regresa tiesības pret iepriekšējo koncesionāru SIA *Profesionālā attīstība*, ja jaunais koncesionārs izrādīsies vai vēlāk kļūs maksātnespējīgs, vai iepriekšējais koncesionārs būs rīkojies ļaunprātīgi.

► Teritorijas plānojums

Nolēma iekļaut pagasta teritorijas plānojumā grozījumos 2,6 ha *Ievadu* smilts un grants atradni.

► Nosaukumu piešķiršana

4,1 ha zemes gabalam ar kadastra Nr. 8850-032-0156 piešķirā nosaukumu *Zillauki*. No īpašuma *Dižavotiņi* atdalāmajam 4 ha meža zemes gabalam piešķirā nosaukumu *Kalnavoti*.

► Koku ciršana

Atļāva cirst kokus un krūmus ārpus meža zemes īpašumā *Ceplī*.

► Ēku legalizācija

Atļāva legalizēt 1970. gados celtas

fonda nauda. Darbus paredzēts beigt 31. oktobrī.

SIA *Pretpils* siltina pils trešā stāva pārsegumu un daļēji nomainīs logus. Valsts investīciju programmā ieguvām 80 000 latu, ap 20 000 latu ir pašvaldības līdzfinansējums. Šiem darbiem laikstākļi netraucē. Nosiltinot bēniņus un cauruļvadus, siltums nelietderīgi nenoplūdis. Šie darbi radīs neērtības, jo, iespējams, ievilksies pat nākamgad. Jauniešu mītnes iedzīvotājiem būs jāpārvācas uz kādu citu telpu. Kad remonts skars lielo zāli, tur nevarēs notikt pasākumi. Darbi jāplāno tā, lai netraucētu valsts svētkiem. Kopumā nomainīs vairāk nekā 100 logus. Protams, apzinos, ka vajadzētu vēl un vēl...

Viens no lielākajiem vasaras dar-

arī Kubalu skolu-muzeju, saimniecību *Mežludumi*, Vaides ragu kolekciju. Viesi aplūkoja arī Šlīteres bāku, Kolkasragu, baznīcas Dundagā, Kolkā, Mazirbē un Ģipkā.

Noslēgumā dāņu delegācija un Dundagas pašvaldības vadītāji pie Valda Randes *Brālītīrumos* apsprieda sadarbības ieceres. Viesi izteica vēlēšanos, lai nākotnē viens pie otra uz spēlēm brauktu Dundagas un Kēges futbolisti un šahisti, lai turpinātos dāņu-latviešu un latviešu-dāņu ko-

2 garāžas Pāces *Ķēgos*, kam nav saglabājušies būvniecības dokumenti.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem *Riekstiņi* (51,6 ha) un *Gruntnieki* (8,85 ha).

► Individuālais darbs

Atļāva Ainim Miezītīm nodarboties ar individuālo darbu — auto remontu.

► Jauniešu mītne

Atbrīvoja divus skolēnus no maksas par jauniešu mītnes izmantošanu 2007./2008. mācību gadā.

► Gaidot valsts svētkus

Papildināja valsts svētkos godināmo nolikumu ar nomināciju *Gada jaunieis Dundagai*. Pateicības rakstu var saņemt jebkurš pagasta jaunieis līdz 21 gada vecumam, kas sasniedzis īpašus panākumus mūzikā, mākslā, sportā, mācībās un citās aktivitātēs laikā no iepriekšējā gada novembra līdz šī gada oktobrim.

Apstiprināja apbalvojamo skaitu katrā nominācijā, piešķiramo prēmiju un dāvanu lielumu.

No 13 pieteiktajiem par *Gadajaunieis Dundagai* apstiprināja Kristapu Bolšingu, Paulu Ķierpi un Rūtu Abaju.

No balvai *Par ieguldījumu pagasta attīstībā* ieteiktajiem 16 kandidātiem nolēma pateicību izteikt Inārai Čaunānei, Silvai Gulbei un Marutai Šulcei.

No balvai *Es savai Dundagai* 18 ieteiktajiem kandidātiem deputāti balsojot izvēlējās Jāni Kaleru, Sandru Kokoreviču un Ainu Pūliņu.

Pagasta prēmijai *Par mūža ieguldī-*

biem — SIA *DSI* pabeigusi būvēt kapliču. Vēl jāierīko elektroinstalācija un jāizdara daži sīki darbi, lai viss būtu gatavs uz valsts svētkiem. Būves pabeigšanai trūkstošo naudu ieguvām, veiksmīgi pārdodot cirsma. Vēl atlika nauda apkārtnes labiekārtošanai. SIA *Janvāri* ierīko stāvlaukumu. Kapliču iesākumā apsaimniekos pašvaldība, meklēsim arī citu iespēju.

Slikti sokas apsaimniekot centra mājas. Pirms dažiem gadiem Attīstības nodaļa māju vecākajiem rīkoja kursus namu apsaimniekošanā. Diemžēl kārtīgu māju apsaimniekotāju trūkst. Ēkas noveco, jumti, notekcaurules, kāpņu telpas jālabo. Ko darīt? Jautājums ir, vai iedzīvotāji maksājuši apsaimniekošanas naudu SIA *Ziemeļkurzeme*. Ja nav maksājuši,

miteju sadarbība. Viesus ieinteresēja uzņēmuma *Presta Wood* produkcija. Viņi labprāt sameklētu uzņēmumam Dānijā sadarbības partnerus.

Dāņi uzsvēra individuālo sakaru vajadzību. Lai netraucētu valodas barjera, ir iecere rīkot angļu valodas kursus pašvaldības darbiniekiem. Mēs savukārt dāņiem izsacījām lūgumu palīdzēt ar zināšanām un pieredzi ūdenssaimniecības projekta īstenošanā un sporta halles celtniecībā. Vēlējāties arī, lai Dundagas un

noklūt Krievijā, pēc tam lidināties virs Ķīnas un tad jau pamazām stūrēt uz dzimtenes pusi. Vai to var paveikt trīs gados, rādīs laiks. Dūmelē pilots piedzīvojis otro piespiedu nolaišanos nelabvēlīgu laikapstākļu dēļ. Starp citu, gaisakuģi nav izpletņā lidotājam, bet ir izpletnis, kas domāts visai lidmašīnai.

Tjerī, nedaudz prazdamas dažas Eiropas valodas, cer arī mazliet iepazīt valstis. Nākamajā plānotajā pieturas vietā Rīgā francūzis pava-

jumu bija pieteikti 6 kandidāti. Padome nobalsoja prēmiju pasniegt Guņāram Laicānam.

► Tehnika

komunālajai saimniecībai

Izpilddirektors Andris Kojro uzskata, ka vajadzētu lūkot pēc jaunas tehnikas komunālo darbu veikšanai. Izmantotais traktors T-16 ir tiktāl nolietojies, ka tā uzturēšana kārtībā ir nelietderīga naudas tērēšana.

► Pagasta padomes ēkas remonts

Veidojot nākamo novada domi, pašvaldībai vajadzēs papildu telpas. Uzdeva izpildidirektoram A. Kojro sagatavot tāmi *Likās muižas* 2. stāva remontam.

Protokolus pārlūkoja Aivars Miška

Energobūvmontāžas SIA *Remus* (reģ. nr. 40003052733, Krustpils iela 119, Rīga, LV-1057) nodod publiskai apspriešanai SIA *Latvijas Mobilais Telefons* bāzes stacijas Dundagas pagasta Vīdāles *Vīlēs* būvniecības ieceri. Apspriešanas termiņš — no 18. X līdz 8. XI.

Būvniecības ieceres projektētājs SIA *A Projekts* (Krūmājas prospekts 9, Liepāja, LV-3401, reģ. nr. 42103021193). Iepazīties ar informatīvajiem materiāliem un rakstiski sniegt savas atsauksmes par būvniecības ieceri var Dundagas pagasta padomes Attīstības nodaļā Dundagas pilī darbdiēnās pašvaldības darba laikā. Par laiku, kad pagasta padome pieņems lēmumu par publiskās apspriešanas rezultātiem, zvaniem 3237857.

Kas jauns pagastā?

Ziņo izpilddirektors Andris Kojro.

Atjaunots virtuves bloks *Lielajā skolā*. Jāatvainojas, ka darbi divas nedēļas iekavējās iekārtu piegādes un uzstādīšanas dēļ. Tagad viss ir kārtībā, un sagatavoto ēdienu ved uz *Mazo skolu*. Saimniecēm vēl pilnībā jāapgūst jaunās iekārtas.

SIA *Alvils G* vidusskolā uzlaboja apkures sistēmu, vēl jāierīko ventilācija sporta zālē.

Mazajā skolā jau vasarā SIA *Namdaris RB* pabeidza remontēt jumta karnīzi.

Līdz apkures sezonai pilī uzstādījām jaunu apkures katlu *AK500*. Tas izmaksāja 10 000 latu, un naudu ieguvām no budžeta, jo vairāk bija ie-

nākusi nodokļu maksātāju nauda.

SIA *DELTA AP* būvē ietvi *Talsu ielā*. Joprojām ceram 15 000 latu iegūt no Eiropas Savienības fondiem. Kopējās izmaksas ir 23 000 latu, pārējais būs pašvaldības finansējums no Ceļu fonda līdzekļiem. Diemžēl daži, kam nav, kur spēku likt, pa nakti izkustina dienā ieliktos apmales akmeņus. Parasti gan agri vai vēlū kaitnieki noskaidrojas.

Noslēgti līgumi par Stacijas ielas un Liepu ielas asfaltēšanu, strādās SIA *Talce*. Paveikti sagatavošanas darbi — iztīrītas caurtekas, paceltas uz augšu kanalizācijas akas.. Kopējās izmaksas — 29 000 latu, arī tā ir Ceļu

Kēges delegācija Dundagā

No 17. līdz 19. X Dundagā viesojās Kēges komūnas delegācija no Dānijas. Par to stāsta izpilddirektors Andris Kojro.

«Dundagas pašvaldība vairākus gadus sadarbojās ar Skovbo komūnu. Tagad Skovbo pievienojusies Kēges komūnai. Jaunizveidotajai pašvaldībai aizsūtījām vēstuli, aicinot turpināt sadarbību.

Šoruden Kēges pašvaldība atsaucās mūsu vēlmei sadarboties, un pieci

viesi ieradās Dundagā. Bijām viņiem sagatavojuši programmu. Dāņi divās dienās tikās ar pagasta padomes priekšsēdētāju, pašvaldības struktūrvienību vadītājiem un iepazīnās ar mūsu izglītības iestādēm, Veselības un sociālās palīdzības centru, lielākajām saimniecībām, ražotnēm, kā

Francūzis Dūmeles plāvās

27. IX mūsu pagastā piezemējās francūža Tjerī Dišesna pilotētā lidmašīna. Neparastajam notikumam par godu satikos ar Sent-Ekziperī tautieti.

Tjerī ir 40 gadus vecs Monpeljē iedzīvotājs. Taisnība, uz gadiem trim viņa mājas ir *Sky Ranger* firmas lidaparāts. Savas mājas un visu iedzīvi francūzis ir pārdevis, lai īstenotu sapni — apceļot pasauli. Pašu lidmašīnu gan dāvējusi firma, taču

ļoti dārgi izmaksājis motors un lidaparāta montāža.

Lidmašīna spēj lidot viena līdz četru kilometru augstumā, bet visinteresantāk esot kilometra augstumā, kad varot saskatīt upes, mežus un ēkas. Lidmašīna nolido simt

dīs dažas dienas, lai ar kājām iepazītu «Mazo Parīzi». Pēc ceļojuma lidotājs nolēmis uzrakstīt grāmatu.

Līdz šim nekādas lielākas ķibeles nav gadījušās, arī nakts mazajā teltī Dūmeles plāvā pagājusi bez traucējumiem — ne meža zvērus, ne klaiņojošus mājdzīvniekus Tjerī nav manījis.

Novēlēsim pasaules apceļotājam laimīgi piepildīt iecerēto!

Alnis Auziņš

Par zaļu pat vēl zaļāks

Vidusskolā

Ar katru dienu rudens iezīmē arvien košākas krāsas. Gājputnu balsis un laika apstākļi norāda, ka tuvojas ziema. Toties Dundagas vidusskolā katru nedēļu ārpusstundu pasākumi norit pilnā sparā.

Oktobra sākumā 12. klašu audzēkņi bija sagatavojuši lielisku skolotāju dienas pasākumu, kurā varējām redzēt skolēnu sniegtā gan dziedāšanu, gan dejošanu. Divpadsmitie bija pārvērtuši sevi par pazīstamiem mūziķiem un izpildīja dziesmas pēc skolotāju vēlmēm. Pasākums bija izdevies sirsnīgs un neaizmirstams.

11. oktobrī skolēnu pašpārvalde kopā ar daudziem skolotājiem rīkoja nakts trasi *Baiļu faktors*. Pasākums šķita interesants ar to, ka tas sākas

septiņos vakarā. Atsaucība bija liela un kopā piedalījās 10 komandas no 9. — 12. klasēm. Katrai komandai bija jāiziet 13 kontrolpunkti, katrā no tiem jāizpilda kāds sarežģīts, fiziski smags vai baiļu veicinošs uzdevums. Veiksmīgi atgriežoties no nakts pārgājiena, skolā visus gaidīja silta tēja ar maizītēm. Koprezultātā, saskaitot un atņemot visus punktus, lielo balvu un 1. vietu saņēma 11.c klase, 2. vietu — 11.a klase, 3. vietu — 12.b klase. Gandarījums un prieks par izdevušos pasākumu bija liels, kaut

gan bijām izmirkuši un nosmērējušies ar dubļiem.

Aizejot brīvdienās, skolā divas dienas pēc kārtas notika nu jau tradicionāls pasākums — **5. un 10. klašu iesvētības**. Mazie, ņiprie piektklasnieki, kas iejutušies lielās skolas dzīvē, 8. un 9. klašu pavadībā pildīja izturības pārbaudījumus, deva zvērestu un katrs stāstīja par sevi.

Ne pa jokam tika pārbaudīti un *mocīti* 10. klašu audzēkņi. Izejot cauri ūdens, pelnu un jēlu olu trasēm, ko bija sarūpējuši vecākie brāļi — 11. klase, desmitos svinīgi uzņēma vidusskolēnu saimē, apliecinot ar zvērestu 12. klašu priekšā.

Prieks pašiem par pasākumiem un par to, ka blakus nopietnajam mācību darbam paši sarīkojam sev svētkus un atpūtu.

Inese Namsone, direktora vietniece audzināšanas darbā

izvēlēties sev vēlamo tematu, par kuru gribētu dalīties pieredzē ar citiem vecākiem, apgūt jaunas iemaņas saskarsmē, rast pozitīvas emocijas un gandarījumu.

Vecāku klubiņa pasākumu temati un norises laiku plānojums

- 1) Sociālo prasmju nodošana bērniem ģimenē 20. XI.
- 2) Bērnu pašapziņas (pašvērtējuma) veidošana ģimenē 12. XII.
- 3) Emocionālā vardarbība (arī neap-

ir: iegājām vācu valodas stundā un nedzirdējām nevienu vārdu vāciski. Ja skolēnam iegribas, viņš var iet ārā no klases. Pedagogi lepojas ar augsto līmeni, jo lielākā daļa puīšu aizejot strādāt par santehniķiem...

Man bija liels prieks par saviem jauniešiem, viņu dēļ nevienu brīdi nebija jāsarkst. Zviedru jaunieši brīžiem uzvedās tā, ka mūsu jaunieši salīdzinājumā bija eņģeļi.

Guna: — Zviedru skolotāja stāstīja, ka viņa nedrīkstot neko skolēniem aizrādīt, jo tur tā pieņemts, lai neierobežotu pašizpaušmi.

Magda: — Viņi ir pārāk izlutināti. Mums ir stingrāk, bet līdz ar to mēs esam vairāk nobrieduši un sagatavoti augstskolām.

Guna: — Man patika arī vieta, kur dzīvojam. Baznīcai piederošā ēkā mums ierādīja istabiņas. Tur ir arī mūzikas skola un pulcēšanās vieta gan bērnu, gan vecāku bērniem, gan jauniešiem, lai attīstītu savas intereses. Vakaros jaunieši mēdz iet uz kapeli, arī mēs reiz aizgājām.

Rinalds Asers (11. b): — Nepatika tas, ka viss bija ļoti dārgs.

Vaira: — Labprāt parādīsim mūsu izrādi dundadzniekiem. Tā ilgst tikai 20 minūtes un labi iederētos kādā plašākā sarīkojumā. Pašlaik jauniešu trupai tas ir vienīgais iestudējums, jo visi spēki jāvelta Ojāra Vācieša dze-

valodas vārda «Mihaels» un nozīmē «Dievam līdzīgs». Kā norādīts K. Siliņa *Latviešu personvārdu vārdnīcā*, daļiņas Miķelis minēts kā zirgu aizgādānis un labības audzētājs.

Dzīvīgais Miķēldienas sarīkojums bija tapis, pateicoties *Mazās skolas* ārpusklases darba organizatorei un teātra pulciņa vadītājam Aijai Freibergai, mūzikas skolotājai un 1. — 4. klašu kora vadītājai Sandrai Cirvelei un deju skolotājai Dacei Treinovskai. Tieši kopdarbs, runāto un dziedāto tautasdziesmu, deju, dzejoļu mija radīja priecīgo noskaņu. Kā atzina Dace Treinovska, *Mazās skolas* skolotāji no sirds atbalsta mazos dejotājus, viņa savukārt — skolas sarīkojumus.

Diāna Siliņa

• Miķēldienā uzstājās mazie dejotāji (sk. rakstu lappuses beigās!).

D. Siliņas foto

Vecāku klubiņš aicina

Šajā mācību gadā Dundagas vidusskolā pēc 14. aprīļa skolas forumā izteiktās ierosmes esam nodibinājuši **atbalsta grupu vecākiem — Vecāku klubiņu**. Tajā aicinām piedalīties skolēnu vecākus. Tikšanās reizēs esam gatavi runāt par savām problēmām, uzklaut citus un, ja tas vajadzīgs, rast spēku kaut ko mainīt. *Vecāku klubiņā* saskarsmes procesā vecāki

gūs: jaunu informāciju; tikšanos ar cilvēkiem, kuriem ir līdzīgas problēmas, iespēju paplašināt savus sociālos kontaktus; iespēju dalīties pieredzē; cerību un ticību.

Skolas vecāku atbalsta grupas jeb Vecāku klubiņa galvenais uzdevums ir iedzīvināt modeļa «skola — vecāki, vecāki — skola» jaunu sadarbības veidu. Vecākiem ir iespēja

Teatrāli Zviedrijā un Rīgā

No 14. līdz 18. IX mūsu jauniešu teātris piedalījās festivālā Lekebergā (Zviedrija). Par to stāsta dalībnieki un režisore Vaira Kamara.

Alise Salceviča (11. a klase): — Tas bija projekts pret alkoholu, narkotikām un smēķēšanu. Jaunieši festivālā cenšas nelietot šīs vielas, bet dzer no sulām pagatavotu garšīgu dzērienu, uzsverot, ka jautrību var gūt neapreibinoties. Tur šāds festivāls noris katru gadu, un pērn jau piedalījās divas mūsu skolas meitenes — Magda Frišenfelde un Sabīne Freiverte.

Vaira: — Kādu grupu gan aizraidīja, jo viens dalībnieks bija dzēris.

Guna Puršele (10.a): — Tas ir liels pazemojums! Festivāls notika nelielā apdzīvotā vietā, kas līdzinās Dundagai. Gribējās gan redzēt Zviedriju ārpus mazā miesta. Aizbraucām uz Erebru, pavisam cita lieta!

Magda Frišenfelde (11.a): — Iepazināmies ar zviedru jauniešiem. Sarīkojām pat dziesmu karu. Festivālā dalībnieki daudz muzicēja un dziedāja. Mēs spēlējām Karela Čapeka *Kā top izrāde*, iepinot dažas frāzes zviedriski. Zviedri bija pārsteigti, ka var saprast domu, kopumā nesaprotot valodu.

Vaira Kamara: — Anda Bērente, kas kādreiz mūsu teātra pulciņā spē-

lējusi tieši šo izrādi, pirms brauciena iemācīja dažus vārdus zviedriski. Tikai žēl, ka festivālā mēs vienīgie spēlējām teātri.

Alise: — Šķiet, viņiem teātris nav tik populārs.

Mārcis Freiverts (12.a): — Man ļoti patika zviedru skola (tajā macās no 7. līdz 9. klasei), gan iekārtojums, gan tas, ka tur maz stundu, ka skolēni var izvēlēties mācību priekšmetus — mūziku, veidošanu, video.

Guna: — Ja izvēlas mūziku, tad kabinetā ir elektroģitāras, bungas, gandrīz vai maza ierakstu studija.

Alise: — Kas mums ir mūzikas skolā, tas viņiem parastajā skolā.

Didzis Pabērzs (12.b): — Mani fascinēja zviedru augstais dzīves līmenis, tas, ka visi dzīvo mierā un harmonijā, ir pieklājīgi. Skolā neapspiež personību, var nodarboties tieši ar to, kas tevi interesē. Pie mums jāmācās arī visādas nevajadzīgas lietas.

Guna: — Mūs attīsta vispusīgāk, vai tev patīk vai nepatīk, bet mazdrusciņ jādara no visa. Tur ir tā: ja tev tas nepatīk, tad nedari.

Vaira: — Mēs gan redzējām, kā tas

Skolēni, iesildījušies Dundagas tirgus laukumā un iepriecinājuši tirgotājus un pircējus, nedaudz vēlāk savu priekšnesumu cēla priekšā pārējiem skolēniem un skolotājiem *Mazās skolas* zālē. Sarīkojumā skanēja latviešu tautasdziesmas teātra pulciņa bērnu un kora izpildījumā, mazie dejotāji parādīja vairākas interesantas un jautras dejas, teatralizētā uzvedumā Jumi sagaidīja saimnieks un saimniece.

Sarīkojumā sveica arī vienīgo Miķeli *Mazajā skolā*, apdāvinot viņu ar konfekšu virteni. Tas bija Miķelis Apinis. Viņa vārds nāk no senebreju

jas uzvedumam, ar kuru gatavosimies skatei.

* * *

29. septembrī un 2. oktobrī mūsu teātra sporta spēlētāji sacentās Rīgā, Kultūras koledžā.

Vaira: — Teātra sportā liela nozīme ir veiksmei, noskaņojumam, tam, kādu tehniku izlozē, kādu tēmu iedod publika. Arī tiesnešu simpātijām... Valsts atlases turnīrā septembra beigās abas mūsu vidusskolas komandas kopā ar vēl 19 vidusskolas vienībām cīnījās par vietu labāko sešniekā. Tajā iekļuva arī viena no mūsu komandām.

Guna: — Oktobrī pusfinālā mūsu komanda (Jānis Klucis — kapteinis, Magda Frišenfelde, Guna Puršele, Rinalds Asers un Jurgis Remess; atlases cīņās palīdzēja arī Sabīne Freiverte un Didzis Pabērzs) iekļuva finālā un ieguva vienādu punktu skaitu ar Kuldīgas komandu. Tad visu vajadzēja izšķirt skatītāju balsojumam. Tiesneši lika piecelties tiem, kas ir par Dundagu, un lielum lielā daļa sauca par mums. Tas mums bija liels brīnums. Bet tiesneši teica, ka nedzirdot, un lika skatītājiem saukt vārdu. Tad trešo un ceturto reizi, jo gribēja panākt sev vēlamo. Galu galā galveno balvu piešķīra Kuldīgai un kuldīdzniekus arī izvirzīja braucienam uz Stokholmu.

Rumbas kausā un rajona meistarsacīkstēs

Grupa Dundagas šahistu 5. un 6. X piedalījās sacensībās Kuldīgā.

Mūsu bijušie līderi jau izauguši no jaunākā skolas vecuma un šoreiz ar atjaunotu komandu bijām mācekļu lomā. Tikai pie I galdiņa Edvīnam Emerbergam bija 2 gadu pieredze un arī II sporta klase. Pārējie galdiņu secībā — Ģirts Treinovskis, Rihards Hermanis, Rūdolfs Bražis un Paula Skaidiņa — vēl iesācēji. Mūsējo punktu guvums 7 kārtās: Edvīnam 5, Rūdolfam 4, Paulai 2,5, Ģirtam un Rihardam pa 1. Svarīgāk šādā reizē ir aprast ar sacensību gaisotni, bet skolotājam — pārlielināties, ko audzēkņi ir apguvuši un

cākus interesē kāda no izstrādātajām tēmām un esat ar mieru iesaistīties pārrunās par šīm tēmām, aicinām tikties *Lielās skolas* semināra telpā.

Kad cilvēks ir gatavs atklāties, viņš var būt mierīgs, ka viņu saprātīs. Ja jums ir vēl kādas idejas, sazinieties ar mums! Jūs uzklauts psiholoģe Iveta Bērente (tāl. 26138565) un sociālā pedagoge Vizma Lagzdiņa (tāl. 26602611, 3232199).

Vizma Lagzdiņa

Bet zāle bija par mums! Tas bija pats svarīgākais. Tiesneši jautāja, kurā komanda uzvarējusi, un visi sauca: «Dundaga, Dundaga!»

Vaira: — Pirmo reizi piedzīvoju, ka skatītāji — jaunieši — pēc turnīra nepameta zāli, bet palika, lai paustu protestu. Tiesnešiem nebija viegli iziet no zāles... Slikti jutās arī kuldīdznieki, bez vainas vainīgie. Vajadzēja abām komandām iedot diplomu par pirmo vietu un ceļojošo balvu, bet kā pieredzējušāko uz Stokholmu sūtīt Kuldīgas vienību. Tā būtu godīgi.

Tiesnešiem jābūt ļoti labā formā. Labi redzējām, ka vienam otram forma bija, teiksim tā, pārforseta.

Guna: — Mēs paši zinām, ko spējam. Tagad *Draugos* citas komandas mūs aicina ciemos.

Vaira: — Sacensību laikā Rīgā viesojās Amsterdamas un Berlīnes teātra sporta lietpratēji. Pedagogi varēja apmeklēt kursu, savukārt sešas fināla komandas — piedalīties meistardarbnīcās un vakarā noskatīties šovu, ko spēlēja improvizācijas teātra grupas *Gorillas* no Berlīnes un Amsterdamas *Zupas teātris*. Jaunieši atzina, ka darbošanās meistarklasē ir saistoša un ka teātra sports ir pirmā pakāpe ceļā uz improvizācijas teātri.

Alnis Auziņš

Miķēldiena Mazajā skolā

28. IX Mazajā skolā svinēja Miķēldienu.

Ik gadu Miķēldienā bijusi atšķirīga: ar Miķēldienas tirdziņu, kurā skolēni tirgoja paštaisītas lietas un pašceptus gardumus, ar savdabīgu skolas dārzā izlikto putnubiedēkļu izstādi.

Šogad Miķēldiena visus sagaidīja ar skolēnu pašu veidotu dārzeni izstādī, kurā lieliski atklājās bērnu iztēle. Kabača ezis, mašīnas no kabačiem ar burkānu ripu riteņiem, mašīna no ķirbja ar zīļu viriņiem, gliemezis no divaini izauguša kartupeļa — tas viss bija aplūkojams izstādē.

Dundagas seriāls

Sīrupfabrika

Turpinājums. Sākumu skatīt 64., 65. un 66. numurā.

Šoreiz lasiet atmiņas par Sīrupfabrikas vadību. Ziņas par to ir visai skopas. Arī daļa no minētajiem cilvēkiem, visticamāk, dundadzniekiem neko neizsaka. Taču principiālo Astru Demanti un enerģisko Edgaru Ozoliņu atceras daudzi un noteikti katrs, kas tajā laikā fabrikā strādāja. Kolorīta persona bijis direktors Ļovkins.

VADĪBA

Edgars Ozoliņš: «50. gados fabrikas direktors bija Ļovkins, galvenā inženiere — Anna Okovanceva, ceļa priekšniecība — Nina Varlāmova, galvenais mehāniķis — Rūdolfs Vegmanis, izejvielas, transporta un sagādes daļas vadītājs — Edgars

atnāca Demante. Latvieti. Principiāla sieva.»

Maiga Muņķevica (dz. Grīntāle): «Priekšniecība dzīvoja pa kantori. Demante vēl pa retam atnāca, bet galvenie jau mums bija maiņas meistari: Žeņka Kardels, Aleksejs Aštemenko, Dūmiņš. Reizēm Ļov-

• **Edgars Ozoliņš, transporta un sagādes daļas vadītājs. 1954.gads.**

Foto no E. Ozoliņa albuma.

Ozoliņš, galvenie grāmatveži — vispirms Zujs, pēc tam Elza Gājēja. Pēc Okovancevas par galveno inženieri strādāja Astra Demante.»

Astra Demante: «Pēc Ļovkina direktori mainījās — bija kāds skolotājs, grāmatvedis, šoferis. Visi bija partijnieki — vieglas dzīves tīkotāji. Labprāt gāja atkal strādāt kaut kur citur, jo atrada siltākas vietas. Uzņēmumu nācās vadīt arī man pašai, bet direktori netraucēja strādāt. Vi-

kins atkūlās pa nakti.»

DIREKTORS ĻOVKINS

Bravurīgs vīrs

A. D.: «Sākumā direktors bija Ļovkins. Bravurīgs vīrs — uzsita dūri uz galda, uzklieža. Viņš par direktoru noturējās visilgāk.»

Sabiedrīks cilvēks

Valentīna Kronberga (dz. Aštemenko): «Ļovkins bija ļoti sabiedrīks, gribēja, lai balles bieži rīko.

• **Kādā saviesīgā Sīrupfabrikas pasākumā pie galda. No kreisās: Sofija Cielava, Emīlija Vegmane, Rūdolfs Vegmanis, Milda Aštemenko, Aleksejs Aštemenko, Zelma un Roberts Ozollapa. Priekšplānā Rita Nātriņa, aiz viņas nepiemētais direktors Tiņkovs.**

Foto no V. Kronbergas albuma.

ņi galvenokārt piedalījās algas izmaksāšanā. Uzskatu, ka partijā stājās tie, kas neko citu nemācēja, reti kurš to darīja ideālisma dēļ. Tāpēc arī nestājos.»

Ārvalds Zigats: «Varlāmova, ceļa priekšniecība, ātri iemācījās latviski. Mēs jau lielākā daļa bijām latvieši. Galvenā inženiere arī diezgan labi jau sāka runāt latviski. Pēc tam

Kad mēs negribējām iet, tad viņš kļuva dusmīgs un teica, ka izdod pavēli par balli. Tā kā es biju komjaunatnes sekretāre, viņš man teica: «Ja tjebe prikazivaju!» (Tulkojumā no krievu valodas «Es tev pavēlu!») Es teicu, ka tādus priekšlikumus nepieņemim (tādām pavēlēm neklausu). Tad viņš kādreiz kļuva dusmīgs. Bet lielākoties jau mēs gatavojām balles un labprāt tajās arī piedalījāmies.»

Kārlis Ludevigs:

«Sīrupfabrikā neesmu strādājis, bet ar direktoru Ļovkinu gadījies būt kopā kādos pasākumos. Tajos parasti spēlēja Blumberga orķestris, un Ļovkins arvien gribēja, lai muzikanti spēlētu latviešu tautas dziesmu *Kur tu teci, gailīti*. Tā viņam ļoti patika.»

Ļovkins — kaitnieku atbalstītājs

E. O.: «Sīrupfabrikas direktors Ļovkins bija savācis visus kaitniekus un kulakus. Mani, kaitnieka dēlu, kura tēvam piederēja 10 ha zemes, arī aicināja. Vienu gadu nostrādāju par elektromotoristu spēkstacijā. 1950. gada rudenī uzaicināja citā amatā. Ļovkins sacīja: «Ja būtu 300 strādnieku, tad tu būtu direktora vietnieks, bet, tā kā ir 200, tu strādāsi par izejvielas, transporta un sagādes daļas vadītāju.» Bija jānodrošina kartupeļu sagāde, jāraksta ceļazīmes, reizi nedēļā jābrauc uz Rīgu pēc celtniecības materiāliem.»

M. M.: «Biju tikko no Sibīrijas atgriezies, kad Žeņka Kardels, kura sieva Vera bija man tāda tuvāka radniece, mani iekārtoja Sīrupfabrikā. Vasarā, kas nav sezonas laiks, mani pieņēma par strādnieci. Dažs tādēļ bija tik dusmīgs, ka lēca no bīksēm ārā: «Kā tas var būt, mums pašiem nav, ko darīt, bet pieņem jaunus strādniekus.»

To jau neviens nezināja, ka Žeņka mani iefīrēja. Viņš bija Ļovkinam jautājis, vai nevar iekārtot darbā vienu meiteni. Tas uzreiz prasījās, vai krieviski protot. Šis atbildējis, ka viņa tikko no Krievijas atbraukusi. Tad nu pašai bija jādodas pie direktora. Aizgāju uz kantori, tur mani iesauca kabinetā, pārbaudīja, vai tiešām protu krieviski. Pieņēma.»

Direktors iemācījās latviski

Aina Zigate (dz. Jaunbelzēja): «Ļovkins sākumā nemaz latviski nerunāja, tikai krieviski. Nav ziņāms, no kurienes viņš uzradās.»

Ārvalds Zigats: «Viņš ar strādniekiem labprāt aprunājās. Viņam sieviešu sabiedrībā patika.»

A. Z.: «Kas prata krieviski runāt, ar tām runāja.»

Ā. Z.: «Sievietes darbā slavēja: «Kas izdarīja to un to? Sievietes.» Kā varēja, tā sarunājās. Kādreiz kaut ko nesaprata viņš, citreiz mēs.»

A. Z.: «Sapulcēs runāja tikai krieviski. Tās bija diezgan bieži, pēc priekšniecības ieskatiem.»

Ā. Z.: «Dažreiz bija katru rītu. Pirms darba sākšanas kādas 10 minūtes. Kā direktors iedomājās, tā bija. Viņš jau tomēr šīs lietas noteica. Kantoris atradās 2. stāvā, kur tagad dzīvokļi. Ļovkins pats arī tur dzīvoja.»

A. Z.: «Vēlāk jau cik necik Ļovkins iemācījās arī latviešu valodu.»

Neaizmirstamais rājiens

Ārija Aštemenko (dz. Grīnberga): «Cehā nebija brīv ar plikām kājām staigāt. Vajadzēja čības un balstus halātus, un lakatus. Es staigāju bez čībām. Ļovkins jau šad tad ienāca cehā. Kad viņš redzēja, ka es bez čībām, tad viņš latviski ļoti rājās. Es skrēju un vilku čības kājas, lai viņš nedusmojas. Nu es taisu filtru, un nav labi aiztaisīts: kā laiž sulu, tā uz visām pusēm. Ļovkins pa trepēm zemē un prom. Kamēr mani rāja, es aizmirsu, vai stingri aiztaisīju filtru vai ne. Visa grīda pilna ar sulu. Nu vajadzēja slaucīt augšā. Sula jau karsta arī. Bet par to, ka man tā gadījās, Ļovkins mani vairs nerāja.»

Auseklis Šleiners: «Ļovkinam patika krietni iedzert. Arī pie mums, spēkstacijā, kādreiz gadījās kāds alkohols. Tur pulcējās brīvie vīri gan no Sīrupfabrikas, gan vienkārši tie, kam bija kāda darišana ar mums. Beigās no viņiem nevarēja atkauties. Vairs nelaidām iekšā. Reiz kāds dauzījās pie durvīm, mēs jau nezinājām, kas tas ir. Izrādās — Ļovkins bija palicis aiz durvīm. Viņš sacīja: «Te direktors.» Ja jau direktors, tad jālaiž iekšā. Viņš bija domājis, ka mums kāda šļuka palikusi, bet nekā vairs nebija.

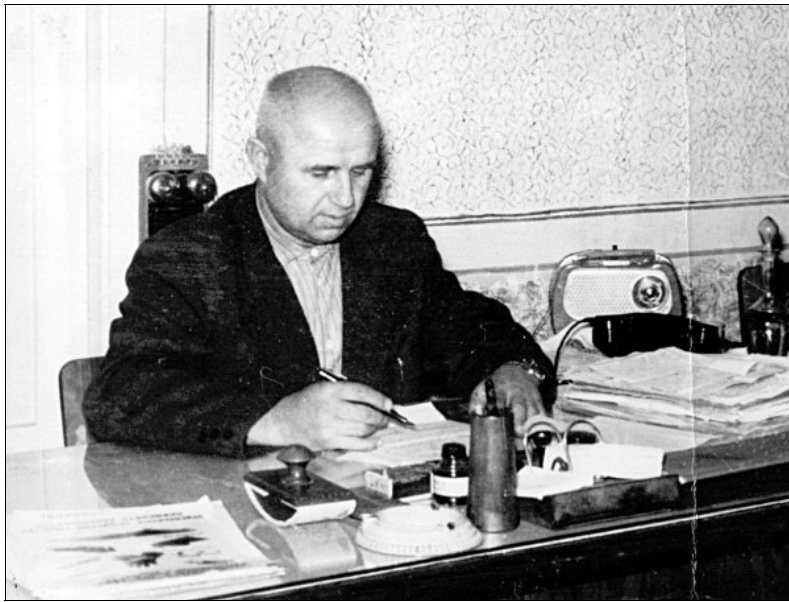
Ļovkins bija interesants cilvēks. Ar strādniekiem ļoti sadzīvoja. Kādu reizi notika tā. Plāns fabrikā bija izpildīts, un vienā sestdienā, kad jāstrādā, norunā nestrādāt. Kurinā-

ka strādā vai ne. Ļovkins, cik ātri vien varēja, skrēja uz katlumāju, lai iedarbinātu svilpi. Pulkstenis jau gan bija viens.»

Diāna Siliņa

Autore pateicas par atbalstu raksta sagatavošanā Ā. Aštemenko, A. Demantei, V. Kronbergai, K. Ludevigam, M. Muņķevicai, E. Ozoliņam, A. Šleineram, A. un Ā. Zigatiem.

Turpinājums sekos.

• **Direktors Ļovkins savā kabinetā.**

Foto no A. un Ā. Zigatu albuma.

tājs gan kurināja

vienu katlu, lai pirmdien darbu varētu atsākt ar pilnu jaudu. Darbadienas pusdienlaikā Dundagā vienmēr skanēja Sīrupfabrikas svilpe, bet šajā darba sestdienā — klusums. Bulta, pagasta priekšnieks, vienmēr gāja pusdienās, kad fabrikā atskanēja svilpe. Varbūt viņam nebija pulksteņa, varbūt tāds pieradums, bet viņš vadījās pēc svilpes. Nu Ļovkins satraucās, ka Bulta dabūs zināt — fabrika nestrādā. No ārpusē jau nevarēja redzēt, vai fabri-

• **Direktors Ļovkins pasniedz Ārijai Aštemenko godarakstu. 50. gadu vidus.**

Foto no Ā. Aštemenko albuma.

СВЕДЕНИЯ				О РАБОТЕ	
Д а т а				работы, перемещения по (с указанием причин)	На основании чего внесена запись (документ, его дата и номер)
№ записи	Год	Месяц	Число		
8	1957	12	16	РДРП Латв. РДРП	Ввод. зав. № 289
				Оплата Аккумулятор	№ 11.11.17.9.
				скупка аккумуляторов	№ 11.11.17.9.
				мотористов	№ 11.11.17.9.
9	1960	11	1	Аккумуляторы	№ 11.11.17.9.
10	1960	11	1	Аккумуляторы	№ 11.11.17.9.
11	1960	11	1	Аккумуляторы	№ 11.11.17.9.
12	1963	12	27	Аккумуляторы	№ 11.11.17.9.
13	1963	12	01	Аккумуляторы	№ 11.11.17.9.
14	1967	05	01	Аккумуляторы	№ 11.11.17.9.

• **Ā. Zigate darbagrāmatīņas lappuse — ieraksti par darbu Sīrupfabrikā, kurai bijuši dažādi nosaukumi. Nezināma direktora paraksts.**

No sirds uz sirdi

Gan nasta, gan vērtība

2. X plkst. 13.00 Paņu kalnā atklāja piemiņas zīmi Otrā pasaules kara laikā Dundagā nogalināto ebreju piemiņai.

Pasākums pulcēja Latvijas ebreju kopienas pārstāvjus, pašvaldības darbiniekus, gados cienījamus dundadzniekus un kuplā skaitā Dundagas vidusskolas jauniešus. Vispirms klātesošos uzrunāja pagasta padomes priekšsēdētājs Austris Kristapsons, atgādinot, ka hitleriskās Vācijas īstenotais holokausts, arī okupētajā Dundagā, ir noziegums pret cilvēci. Tas, ko varam pašlaik — savākt vēl pieejamās atmiņu liecības un ierīkot piemiņas vietu. Rīgas Ebreju kopienas izpilddirektore Gita Umanovska, atceroties nežēlīgos laikus, uzsvēra, ka piemiņas akmeņi iekaltais iznīcināto cilvēku skaits — 1200 — ir visai nosacīts, jo, protams, precīzas uzskaites nav. Umanovskas kundze arī pateicās Dundagas sabiedrībai un īpaši vidusskolai par atmiņu vākšanu. Ebreju kopienas izpilddirektore pavēstīja, ka pirms braukšanas uz Dundagu ilgi runājis ar muzeja *Ebreji Latvijā* vadītāju vēsturnieku Marģeru Vestermani, kuram pašam laimējies izdzīvot un vēlāk arī izbēgt. Gaidāmais notikums Dundagā un atmiņas cieniņamo vēsturnieku tik ļoti savīņojušas, ka viņš nav spējis atbraukt uz šejieni...

Protams, žēl, ka šādā reizē Vestermaņa kungs nespēja būt Dundagā. Taču viena aculiecinieka atmiņas klātesošie uzmanīgi noklausījās. Dundadznieka Viļņa Petrovica stāstījums (*skat!*) nevarēja atstāt vienaldzīgus. Maza zēna pārdzīvotais, nežēlīgās, paradoksālās patiesības, kas iegūlušas prātā un sirdī uz mūžu: karš, kas puisējiem šķiet kā piedzīvojums, vācu kareivji kā draugi, kas dāvina saldumus, un tie paši vācu zaldāti, kas spārda sirmgalvi un šauj gūstekņus, un gandrīz nošauj arī ziņkārīgos zēnus... «Vēl tagad man ausīs skan sieviešu vaidi,» sacīja Petrovica kungs.

Šādas liecības, pat īpaši nesagatavotas, atstāj daudz dziļāku, emocionālāku iespaidu par nogludinātām frāzēm, kādu diemžēl netrūkst ne dažā labā rakstu galā, ne runā.

• Pasākumā piedalījās gan Izraēlas vēstniecības darbinieki un Latvijas ebreju kopienas pārstāvji, gan pašvaldības vadība un vidusskolēni.

Labi, ka piemiņas brīdī līdzī darbojās krietns pulks Dundagas vidusskolas audzēkņu, nerunājot jau par tiem, kas paši, skolotājas Austras Auziņa ierosināti, par šo tēmu bija rakstījuši domrakstus.

Ar īsām uzrunām uzstājās Izra-

ēlas vēstniecības Latvijā ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Hens Ivri, Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta Mazākumtautību lietu departamenta vadītāja Irina Viņņika, ebreju muzeja pārstāvis Meijers Mellers. Melleru kungs aicināja neaizmirst,

• Runā Rīgas Ebreju kopienas izpilddirektore Gita Umanovska.

ka starp bojā gājušajiem bijuši arī Dundagas ebreji, savukārt I. Viņņika uzsvēra — atmiņas ir gan smagā, kā nasta, gan lielākā vērtība.

Tieši par to lika aizdomāties piemiņas stunda Paņu kalnā. Mēs esam, kamēr atceramies.

No Agneses Bergas pētniecības darba

No vidusskolas audzēknes A. Bergas darba 2006. gadā projektā «No sirds uz sirdi» par Latvijas ebreju vēsturi, kultūru un tradīcijām — dundadznieku atmiņas par holokaustu Dundagā (darba vadītāja skolotāja Vaira Kamara).

Viļņa Mitlera atmiņas

1943. gadā 13 gadus vecs, dzīvoja Āžu ciema Rubenās.

1943. gada pavasarī karagūstekņi un bēgļi no visas Eiropas būvēja

peļus, bietes. Reizēm apsardze tam nepievērsa uzmanību, reizēm kļēdza un lamājās, bet ne tik daudz uz mums — metējiem, kā uz ieslodzītajiem. Viņi tos sita un ar kājām spārdīja pakritušos. .. No nometnes Jaundundagā ebrejus grupās pa 20 — 30 dzina uz dzelzceļa likt gulšņus un labot sliedes. Ebreji bija netīri, noplukuši, sargi par tiem ņirgājās, sita, ja nevarēja pāriet. Šie, vēl dzīvie ģindeņi, bija izsalkuši un izslāpuši. Viņus dzina arī uz Pāci, Āžiem un Vīdales pusi taisīt tankodromus.

Ebrejus Jaundundagas nometnē sadzina 1943. gada vasarā it kā no Popervāles nometnes. Tos, kuri neizdzīvoja, apraka pie Čiekuru mājām netālu no dzelzceļa, laukā un meža malā līdz šķūnim. Es iedevu ozolu plankas, lai 1992. gada 19. jūnijā uzstādītu Dāvida zvaigzni, tā simboliski iezīmējot vietu, kur vācieši īstenoja savas zvērības pret ebrejiem un pārējiem gūstekņiem.

1944. gada jūlijā pēc frontes pārvāpuma pie Tukuma arī Dundagā spridzināja un dedzināja gūstekņu nometnes. Vēl dzīvus palikušos ebrejus dzina uz Ventspili. Runā, ka pie Ameles dažiem esot izdevies izbēgt mežā pie Kureļa partizāniem.

Vilnis Petrovics

1943. gadā 11 gadus vecs, dzīvoja Nevejas ciema Vālodzēs.

1936. gadā Latvijas valdība būvēja šoseju no Dundagas uz Šlīteres dabas rezervātu — prezidenta Kārļa Ulmaņa medību objektu, bet kilometru garā posmā no Kurču stacijas līdz Nevejas skolai šoseju neuzbūvēja. .. 1942. gada pavasarī šoseju tur sāka būvēt vairāki simti ebreju. .. Darbi virzījās uz priekšu lēni, jo cilvēki bija badā novārdzināti.

Vērojot beztiesiskos cilvēkus, latviešos acīmredzot pamodās līdzjūtība, jo no mazbānīša logiem lidoja ārā saiņi ar pārtiku. No sākumā vācieši šāva gaisā un ņēma nost saiņus, bet vēlāk atļāva saņemt. Vasarā sāka kursēt kravas automobīlis, kas pārvadāja gan zaldātus, gan privātos, un arī no mašīnas lidoja ārā saiņi ar pārtikas produktiem.

Diezgan bieži daži vācu sargi atlaida uzticamākos ebrejus uz tuvējo Nevejas ciemu lūgt pārtikas produktus, un viņi katru reizi atgriezās ar kādu guvumu. Atceros, ka 1942. gada Lieldienu svētkos mūsu Vālodzēs lielajā istabā pie gara galda sēdēja četri ebreji, divi krievu karagūstekņi un divi vācu zaldāti un mielojās ar tēva uzlikto cienastu. Viņi bija diezgan bieži viesi mūsu mājās, sevišķi kāds gara auguma austriešu ebrejs. Mana māte, kas nedaudz runāja vāciski, teica, ka viņš esot profesors.

Divi ebreji bija izbēguši, vācieši ar suņiem viņiem bija sadzinuši pēdas un pie Prūšu mājām ganībās nošāvuši. Mežus ķemmēja bieži, tātad bēgšanas gadījumu bija visai daudz. ..

Reiz brālim ienāca prātā noslēpt maizi vietā, kur strādāja ebreji, un mēs to sametām vagonetēs, ar kurām ieslodzītie stūma šķembas, zem krūmiem grāvjos un sevišķi daudz vietā, kur gūstekņiem bija atļauts kārtot personiskās darīšanas.

Ebreju pulkā bija viena pusaudze (ja viņai izdevies izdzīvot, tad tagad varētu būt ap 80 gadu), īsta skaistule ar kastanbrūniem matiem un gaišu sejas krāsu. Mēs viņai veltījām visu uzmanību, centāmies nodot dažus kārumus, par maizi, gaļu un olām nemaz nerunājot. Viņa līdz ar sirmu māmuļu gandrīz nestrādā-

ja, un esietis Heincs, kuru mēs bijām piekukuļojuši, atļāva uz ceļa sakurināt ugunsgrūdu, kur viņi varēja sasildīties un ogleņi izcept mūsu atnestos kartupeļus.

Reiz rudens pusē mūs pārsteidza feldfēbelis, apsardzes priekšnieks. Lielā daļa strādājošo jau bija sakāpuši padotajās mašīnās, bet mēs vēl līdzējām izraust no ogleņiem izceptos kartupeļus. Fašists sāka nelabi blaut, iesita meitenei pa galvu, es saņēmu spērienu pa dibenu, vecmāmiņa — sitienus pa sāniem. Viņa nokrita guļus, bet vācietis turpināja sievieti nežēlīgi spārdīt. Pirmo reizi radās naidis pret šo necilvēku, un mēs sākām gudrot, ka ar tēva noslēpto bisi vajadzētu likvidēt šo nezvēru.

Visdrausmīgākās ir atmiņas par cilvēku šaušanu priedēs pie Čiekuru mājām. Zēns, kas dzīvoja Čiekuru mājās, paziņoja, ka vakarā šaus ebrejus, jo bedri jau rokot un iepriekšējo nedēļu vienu baru esot nošāvu-

• Vilnim Petrovicam zēnu dienās pārdzīvotais iegūlis atmiņā uz mūžu.

ši. Nospriedām, ka jāiet skatīties. Saule jau bija noslēpusies aiz Paņu mežiem, kad bijām uz Čiekuru māju ceļa. Piebrauca mašīna ar 20 — 25 kājās stāvošiem cilvēkiem, kas bija cits pie cita pieķērušies. Tad piebrauca otra mašīna ar zaldātiem šāvējiem. Visi bija piedzērušies, dažs tik tikko turējās uz kājām. No kabīnes izkāpa virsnieks un mūs, zēnus, ieraugot, uzblāva: *šnell, šnell* (ātri!). Bet mēs līdz tam no vāciešiem nebaidījāmies. Tad vācietis norāva no pleca automātu un nolaida pār mūsu galvām ložu kārtu. Pēc dažām sekundēm jau atradāmies Čiekuru pagalmā, un kājas mums no bailēm drebēja. Dzirdējām automātu kārtas, atsevišķus šāvienus, cilvēku kļedzienus. Sieviešu vaidus atceros joprojām... Tumsai iestājoties, kad šāvēji un racēji jau bija prom, gājām apskatīt vietu. Likās, itin kā dažās vietās zeme kustētos. Bet tad brauca vieglā mašīna, un mēs iemukām

krūmos. Redzējām, ka vācieši iet un bateriju gaismā kaut ko pēta.

Kopš šī notikuma vietai vairs nedrīkstējām tuvoties. Cik es novēroju, tad cilvēkus šāva reizes sešas septiņas.

No vidusskolas audzēkņu domrakstiem projektā «No sirds uz sirdi»

Linda Ozolniece: «Uz iedzimtību balstītu masveida iznīcināšanas politikai nacistu režīms lietoja tikai attiecībā uz trim cilvēku grupām — invalīdiem, ebrejiem un čigāniem. Viņi tika nolemti nāvei tikai tāpēc, ka viņi bija. .. visus, kuru «noziegums» bija piedzimt par ebreju, sagaidīja viens un tas pats neizbēgamais liktenis.»

Dace Kinčusa: «Tas ļaunums, rasu diskriminācija, kas ir valdījusi pār pasauli, manam prātam nav aptverams; tas, ko izcietuši ebreji, citu tautu pārstāvji, arī latvieši. Man kļūst kauns par cilvēkiem, kas to

pieļāvuši, atbalstījuši un paveikuši.»

Andriāns Jankovskis: «.. ikvienam no mums vajadzētu censties izzināt pagātni un izprast to, lai mēs varētu veidot taisnīgāku, laimīgāku un veiksmīgāku šodien un rīt, godinot bojā gājušo piemiņu un atceroties izpostītās cilvēku dzīves.»

Dita Vinovska: «.. visvairāk mani skumdina vienaldzīgie cilvēki, kas uzskata, ka tam, kas noticis, nav nekādas nozīmes, jo viņu dzīves šī nežēlība nav ietekmējusi.»

Edgars Eizenbergs: «Mūsu pienākums ir apzināt visus tos, kas vēl palikuši dzīvi, un savākt viņu atmiņas. Bet vairāk par visu — mums jābūt modriem pret naida izpausmēm starp tautām un ticībām.»

Apkopojā Alnis Auziņš
Autora foto

• Piemiņas zīme uzrunā — lai tas nekad neatkārtotos!

Dari kā visi, dari vēl labāk!

Pēc pieredzes Balvu pusē

Pirms vairākiem gadiem uzzinājām par vietējās iniciatīvas projektu atbalsta iespējām jeb Eiropas Savienības (ES) *Leader+* programmu.

Maz pamazām pašvaldību sadarbības apvienībā (PSA) *Ziemeļkurzeme* izveidojās vietējās rīcības grupa, kas sagatavoja pašvaldību kopīgu sabiedrisko aktivitāšu attīstības stratēģiju un ieguva tiesības piesaistīt ES līdzekļus šādu projektu īstenošanai.

Pērn izsludināja pirmo konkursu uz sabiedriskās iniciatīvas projektiem. No *Ziemeļkurzemes* 11 iesniegtajiem finansiālu atbalstu ieguva 10, no tiem 2 Dundagas pagastā: Kalķu sporta laukuma izveidei un sporta aprīkojuma iegādei, Dundagas pils medaļas klišējas iegādei un arheoloģisko stendu izgatavošanai.

16. oktobrī izsludināta projektu konkursa otrā kārtā, un mēneša laikā, līdz 16. novembrim, jāsagatavo nākamie projekti.

Lai labāk saskatītu iespējas dažādu sabiedrisko aktivitāšu atbalstam, septembrī 8 pagastu pārstāvji no vietējās rīcības grupas devās braucienā uz Balvu rajonu.

Balvos mūs vietējās rīcības grupas koordinatore Vineta Zeltkalne izvadāja pa pilsētu un parādīja vairākus jaukus bērnu rotaļu laukumus, strūklaku, labiekārtotas atpūtas vietas. Pirmo reizi viesojoties Balvos, redzējām skaisti sakoptu, bērniem un jauniešiem draudzīgu pilsētu. Tur ir gan mākslas un mūzikas skolas, gan bērnu un jauniešu centrs, gan aktīvās atpūtas laukums.

Pēc pilsētas apskates un iepazīšanās ar vietējās partnerības organizācijas izveides vēsturi un pašreizējām darbībām, braucām tās skatīties uz vietām. Pagasta centrā Nau-daskalnā mūs atraktīvi sagaidīja di-

vi *ruksīši*. Šeit blakus ir izvietojies neliels kultūras nams un sporta zāle. Pagastam nav savas skolas un bērnudārza, tomēr vietējie iedzīvotāji vēlas sportot un aktīvi atpūties. Kamēr jaunie vecāki piedalās kultūras vai sporta pasākumos, viņu mazie bērni var uzkavēties kultūras nama bērnu atpūtas istabā. Telpa izremontēta un iekārtota ar vietējās iniciatīvas projekta atbalstu. Par projekta līdzekļiem un pašu aktivitātēm ir labiekārtoti arī kultūras nama bēniņi, kur tagad notiek dažādas nodarbības un mācības. Jaunajā un mājīgajā sporta zālē vietējiem iedzīvotājiem ir pieejami arī trenāžieri.

Vakarpusē ciemojāmies Lazdukalna pagastā, kur *Saipetniekos* dzīvo ne tikai darbīgs lauksaimnieks, bet arī kaislīgs seno novada darbarīku un mājas inventāra, tāpat dažādas lauksaimniecības tehnikas un braucamrīku kolekcionārs. Viņa aizrautība un darba spējas ir ievērojamas. Mūs priecēja jauki labiekārtotā mājas apkārtnē, kur plašā teritorijā ar izdomu un gaumi izveidotas vairākas atpūtas vietas. Tik daudz dažādu ideju vienuviet un ar tik labu vides izjūtu līdz šim man vēl nebija nācies redzēt. Ar skanīgām dziesmām priecēja Lazdukalna vokālais ansamblis. Vakara izskaņā vienojāmies vairākās kopīgās dziesmās.

Pēc nakšņošanas viesu namā *Vizbules* devāmies uz Žiguru pagastu pie Krievijas robežas, kur iepazinām klubiņa *Palīdzi sev* un biedrības *Kaimiņi* paveikto. Vietējie aktīvisti labprāt izstāstīja par saviem darbiem: daudzdzīvokļu māju jumtu

un kāpņu telpu remontu, apkārtnes labiekārtošanu, ciema ielu svētkiem. Jo sevišķi interesi saistīja viņu veiktais privatizēto daudzdzīvokļu māju labiekārtošanā. Izrādās, ja mājas vienas trepju telpas dzīvokļu īpašnieki izveido un reģistrē savu biedrību, tad ir iespējams sapost kopīgo kāpņu telpu un pat jumtu virs šīs mājas daļas, jo labums tiek kopīgi izveidotai sabiedrībai. **Labiekārtojot mājas apkārtni un atjaunojot ceļņus uz māju un ap to, iegūst arī citu kaimiņmāju iedzīvotāji. Patiesi apsveicama doma, bet vai to var iedzīvināt arī mūsu pusē?** Latgales iedzīvotāji ir atvērti un pretimnākoši. Viņiem nav bijis lielu šķēršļu vienoties kopīgai lietai.

Tālāk Medņevas pagastā iepazināmies ar pagasta sporta un rehabilitācijas invalīdu kluba *Medņeva* vadītāju Imantu Kalugu un viņa komandas paveikto. Izmantojot vairā-

ku projektu fondu līdzekļus, arī *Leader+*, bērnudārza ēkas vienā galā iekārtota aktīvo nodarbību telpa, kur kluba biedriem un citiem interesentiem ir pieejams fizioterapijas aprīkojums. Pērn biedrība iekārtojusi jauno rehabilitācijas ēku, kur 1. stāvā atrodas pirts un atpūtas

telpa. Visas telpas pieejamas ar ratiņkrēsliem. Kluba biedri rosīgi piedalās sporta sacensībās, semināros un apmācībās visā Latvijā. Pats kluba vadītājs jaunības dienās pēc ne-

• **Saipetnieku sēta ar Lazdukalna dziedošajām meitenēm un nelielu ieskatu kolekcijas krājumos.**

bet ir iesācis jau nākamus projektus izglītībā un papildprasmju apguvē.

Šķilbēnu pagastā tikāmies ar visjaunāko pašvaldības vadītāju Latvijā. Viņš ir arī vietējās draudzes vecākais un kopīgi ar sava pagasta cilvēkiem jau otro gadu devies svētceļojumā uz Aglonu. Pašreiz viņi remontē un labiekārto ēku, kurā top jauniešu interešu centrs. Tas būs aprīkots ar datortehniku un bezvada internetu.

Divas dienas pagāja kā mirklis, kurā guvām daudz labu atziņu un ierosmju nākamajiem vietējās iniciatīvas projektiem. Braucienā pārliecinājāmies, ka ieceru īstenošanai nepieciešama vēlme darboties, nesavtīgums un ticība panākumiem.

Gunta Abaja,
PSA Ziemeļkurzeme
koordinatore

Līdzsvars un izturība

Šos divus jēdzienus minēja jaunais uzņēmējs Valdis Kļaviņš, par kura ražotni *SIA Presta Wood* rakstījām nesen pēc tās dibināšanas (sk. 2005. g. aprīļa *Dundadznieku*). Kas divarpus gados mainījies? Jo īpaši tā vaicājam tādēļ, ka jauni uzņēmēji un ražotnes mūsu pusē ir retums.

— Būtiski nekas nav mainījies. No priedes un bērza ražojam tās pašas cilindriskās koka detaļas un dībeļus, apjoms pieaudzis reizes divas. Šogad gan tas nedaudz samazinājies salīdzinājumā ar pērnā gadu, jo apgūvām jaunas iekārtas un tikai oktobra sākumā daudz maz atsākām ražot. Kad visas iekārtas sāks darboties, tad apjomam būtu jāpalielinās.

— **Vai ieguldījumi ražošanā nozīmē, ka jūs attīstāties? Vai ieguldāt no nopelnītā?**

— Nē, peļņa ir pavisam niecīga, un šī vēl ir tikai pirmsattīstības stadija. Kamēr uzņēmums nenasniedz zināmu līmeni, tikmēr nopelnīt nevar. Jāņem kredīti. Nieieguldot naudu, nevar cerēt uz rezultātiem. Varbūt starpniecībā var neko neieguldīt. Mums jāsākarāto visa ražošana no A līdz Z, lai tiktu pie nopietna finansējuma. Tas jāpaveic augstākais trīs gados, varbūt izdosies ātrāk. Kamēr uzņēmums ir mazs, var ieguldīt nedaudz, kādus 20 000 latu, un liksies, ka tas kaut ko dod. Patiesībā nekas nemainās. Var ieguldīt 100 000 latu, bet apgrozījums nekad nebūs miljons. Šī patiesība jāsaprot! Jāiegulda

no pusmiljona uz augšu.

— **Tie ir pamatīgi līdzekļi.**

— Tieši tā. Bet citu iespēju nav. Turklāt jādoma, kā ražošanu pēc iespējas automatizēt un optimizēt, lai no materiāla maksimāli daudz iegūtu. Tas ir sarežģīti.

— **Vai jūs šajā jomā arī mācāties?**

— Mācījos Latvijas Universitātē, bet tagad braucu apkārt un skatos, kā strādā lielie kokapstrādes uzņēmumi Latvijā un ārzemēs. Balķu pirmāpstrāde visur ir vienāda.

— **Vai šis jums ir vienīgais uzņēmums?**

— Jā. Uzņēmumam veltu galveno laiku un enerģiju.

— **Kā ar strādājošiem, skaitu, attieksmi?**

— Skaits ir samazinājies par kādiem septiņiem. Kad pilnībā apgūsim jaunās iekārtas, skaitam vajadzētu vēl nedaudz sarukt. Tas ir neglābjami — nevar visiem esošajiem darbiniekiem maksāt aizvien vairāk un visu laiku nemitīgi ražot to pašu. Tas pie mums nav iespējams, īpaši

jau Dundagā.

— **Pirms divarpus gadiem jūs stāstījāt par pieeju darbinieku piesaistīšanā, savā ziņā pat audzināšanā. Vai izdevies savu līniju noturēt?**

— Lielu grūtību nav. Strādājošiem jābūt skaidram, kas jāizdara, un, ja

nav kas izdevies, tad jānudina izdarīt. Protams, jāievēro darba disciplīna. Domāju, ka visumā valda kārtība.

— **Vai Dundagā nav sarežģīti at-rast darbaspēku?**

— Vienkāršākiem darbiem ne. Tehniski izglītotāku trūkst. Ražošanu attīstot, jācenšas iepirkt iekārtas,

lai cilvēkiem tikpat kā nevajadzētu domāt. Tikai nospieš pogas. Mums gan tagad ir sarežģīta frēze, ar kuru pašlaik neviens vēl neprot apieties. Pamazām būs jāiemāca.

— **Vai tagad ienākt Dundagā mazam uzņēmējam kokapstrādē būtu vieglāk vai grūtāk, salīdzinot ar dažiem gadu tālu pagātni?**

— Toreiz vēl varēja iesākt bez skaidra plāna un pieredzes, tagad noteikti jāzina, ko grib paveikt. Pāksperimentējot nekas neiznāks. Piedevām mazs uzņēmums ir ļoti neefektīvs, visu peļņu noēd administrēšana, un — aiziet mīnusos. Ja nu vienīgi tā: viens galdnieks, varbūt vēl palīgs, un tad pats sev maksā. Savukārt lieliem uzņēmumiem nav intereses par Dundagu. Tie iekārtojas lielākās pilsētās, kur tāpat atradīs darbiniekus par visai mazām algām. Turklāt šeit sadabūt uzreiz kādus četrdesmit noderīgus strādājošos diez vai ir iespējams.

— **Vai, jūsuprāt, pašvaldība varētu kā īpaši piesaistīt uzņēmējus? Un kādu jomu līdztekus kokapstrādei jūs vēl te saskatāt kā perspektīvu?**

— Kokapstrāde šķiet vienīgā, ja nu vēl kaut ko darīt ar kūdru. Es pat nezinu, kā nākt pretī... Dot zemi par velti, ēkas? Vai *plika* zeme ko līdz? Vajag infrastruktūru, jāsāk ar elektrību...

— **Bet jūsu uzņēmuma nākotne tātad atkarīga no ieguldījumiem?**

— Lielā mērā. Tas pakārtots bankām, tālāk — ķīlām, tālāk — nekusta-

mo īpašumu cenām. Otra lieta ir tirgus. Saražotais pēc iespējas labi jāpārdod. Latvijā izmaksas pieaug ļoti strauji, divos gados — vismaz divreiz, bet cenas gatavajai produkcijai pacēlušās tikai par kādiem divdesmit procentiem. Pārējā Eiropā un arī citur pasaulē nesaprot, kā tā var būt. Tur ražošanas izmaksas vispār neaug, reizēm pat pazeminās. Lūk, tas ļoti tieši un negatīvi ietekmē peļņu. Lai cik mēs optimizētu ražošanu, visam ir savas robežas.

Domāju, ka mūsu valsts ir ekonomisku pārmaiņu priekšvakarā. Tā vairs nevar turpināties. Pašizmaksas gandrīz jau sasniegušas pārdošanas cenas! Pats lielākais Latvijas mēbeļu ražotājs jau ir nogrimis. Mēs, mazie, varam tikai noskatīties un domāt līdzī, kāpēc tā gadījies. Būs ļoti grūts laiks, bet tie, kas izturēs, varēs atsperties.

Arī globalizācija mūs skar. Ja Amerikā būs problēmas ar hipotekārajiem kredītiem, ja tur būvēs mazāk māju, tad uz to reaģēs arī Eiropas bankas, līdz ar to logu, durvju, grīdu, būvkonstrukciju ražošanas apjoms samazināsies. Protams, pēc zināma laika atkal viss ies uz augšu. Nu ja, bet vajadzētu noturēt vidēju līmeni, būt līdzsvarā. Par to man jādoma — lai varētu nopirkt materiālu, darbiniekiem — samaksāt, lai spētu atmaksāt investīcijas un vēl nedaudz nopelnītu.

Alnis Auziņš
Autora foto

Lauzīsim galvas dotajā virzienā!

Sabiedriskā kārtība Dundagā: Kā peldēt ar sasetām rokām?

Pašvaldības policistu Andri Vīksnu lūdzu uz sarunu par sabiedrisko kārtību Dundagas centrā. Bet fonā — daži izvilumi no oktobrī saņemtajiem iedzīvotāju iesniegumiem.

— Vispirms, lūdzu, īsi par pašvaldības policista pienākumiem!

— Viens no galvenajiem pienākumiem ir kontrolēt, kā ievēro Dundagas pagasta padomes apstiprinātos saistošos noteikumus, novērst un pārtraukt sabiedriskās kārtības pārkāpumus, palīdzēt personām, kas vērsas pēc palīdzības pašvaldības policijā, kā arī vēl daudz citi pienākumi.

Saņemtu sūdzības un pārmetumus, pārsvarā mutiskus, ka Dundagā nekā necinās pret agresīvajiem braucējiem, kas traucē cilvēku mieru, kā arī reizēm apdraud to drošību uz ietvēm, nerunājot jau par ielām. Kur nu vēl izbraukātie zālāji, apstādījumi...

Katrai policijai ir sava kompetence. Nodrošināt ceļu satiksmes kārtību un drošību ir Ceļu policijas galvenais uzdevums. Šajā jautājumā mana darbība un iespējas ir ierobežotas. Atsevišķos gadījumos, kad pārkāpj pašvaldības saistošos noteikumus, drīkst aizturēt transportlīdzekli un izdarīt tā apskati, toties satiksmes noteikumu pārkāpšanas gadījumā jāizsauc Ceļu policija. Mans tehniskais nodrošinājums arī tikpat kā neļauj apturēt vadītājus, kas ar savu rīcību apdraud citus. Ja arī izdodas kādu ātrumpārkāpēju aizturēt, tad, atbraucot izsauktajai Ceļu policijai, pārkāpēji apgalvo, ka

vispār stāvējuši uz vietas! Jā, tā ir aktuāla mūsu sabiedrības problēma, bet viens šī jautājuma risināšanā jūtos bezspēcīgs.

Domāju, ka cīņā ar agresīvajiem braucējiem vajag sadarbību un palīdzību no Valsts policijas puses. Sēžoties pie viena galda pašvaldības vadībai, Valsts policijai un pašvaldības policijai, ar dažādām metodēm, reidiem varētu šo problēmu risināt, vismaz uzlabot. Arī paši iedzīvotāji nedrīkst būt vienaldzīgi. Varbūt nebaidīsimies un uzrunāsim ātrumu mīlošos braucējus, mēs taču visi zinām un pazīstam viņus. Cīnīsimies kopīgi!

— Braucēji, tas ir viens. Autoosta, tirgus būdas — tās ir kompāniju, arī dzerošu pulcēšanās vietas. Kāds tur risinājums?

— Arī sāpīgs jautājums, arī man vienam ir grūti cīnīties. Likuma pārkāpēji normālu valodu nesaprot. Gribu atgādināt, ka neesmu vienīgais, kas drīkst sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolus. Tādas pilnvaras ir arī padomes priekšsēdētājam, viņa vietniekam, sešiem pagasta administratīvās komisijas locekļiem. Varbūt arī drosmīgākie iedzīvotāji varētu nākt talkā. Diemžēl sodi par šiem pārkāpumiem nav bargi, no 5 līdz 10 latiem, un tos pašus izvairās maksāt. Tagad gan mums ir līgums ar tiesu izpildītāju, un sodus piedzen.

— Vai pašvaldības policistam ir noteikts darba laiks?

— Jā, no astoņiem rītā līdz pieciem vakarā.

— Dežūrēt citā laikā ir tikai policista labās gribas izpausme?

— Tā nu tas sanāk, kaut gan cenšos izbraukt uz visiem izsaukumiem un lūgumiem palīdzēt. Ne-teikšu, ka to ir maz. Bet ir arī privātā dzīve!

— Mazliet neloģiski sanāk. Pa dienu lielākoties viss ir vairāk vai mazāk mierīgi. Ne stabus lauž, ne ar autiņiem dragā...

— Domāju, ka tā tas ir, un ne tikai pie mums. Šis ir tas sāpīgākais punkts, kuru vajadzētu risināt nekavējot. Viens to nu nekā nevaru pavilkt.

— Klausoties tā vien liekas, ka pašvaldības policistam jāpeld ar sasetām rokām.

— Katrā ziņā tā jūtos, jo neapmierināto pārkāpēju rindas paplašinās, un nav patīkami regulāri būt sūdzību upurim. Arvien vairāk pārliecinātos — ja gribam kārtību, ir nepieciešams vismaz vēl viens pašvaldības policists, jo viens nav cīnītājs.

— Savā ziņā otrs kārtībnieks tā kā būtu — Talsu policijas inspektors. Kā sadarbojaties?

— Domāju, ka efektīvai sadarbībai traucē abpusējs uzticēšanās trūkums. Ar Talsu policijas inspektoru, cik iespējams, sadarbojamies, tomēr katrs esam pakļauti savai vadībai. Arī valsts un pašvaldības policijas kompetence darba pienākumos un tiesībās atšķiras.

— Kā sokas nodrošināt kārtību pasākumos?

— Pēc noteikumiem viens cilvēks pasākumos apsargāt nevar. Pasākumu kārtību jānodrošina sertifikātiem, apmācītiem apsardzes darbiniekiem.

Apsargāt diskotēku skolā it kā

nav problēma, jo slēgtās telpās viens vēl varu tikt galā, bet tajā pašā laikā — kas notiek Dundagas centrā? Par atklātiem pasākumiem vairāk nevar būt ne runas!

— Ko policists vēl gribētu vēlēties, lai uzlabotu darbu?

— Pilnīgi skaidrs — vēl vienu pašvaldības policista štata vietu. Nepieciešamas būtu arī videonovērošanas iekārtas, turklāt ne tikai centrā, un lielāks apgaismojums.

— Krievu laikos patrulēja kārtības sargi, un kaut kāda jēga bija. Vai šo ideju nevar atdzīvināt? Mums tomēr ir daži braši zemes sargi. Regulāri reidi būtu laba profilakse. Sliktākais (tūlīt pēc pārkāpuma, kurā cieš cilvēks) ir pieaugošā nesodāmības apziņa.

— Vēl nesen sadarbojos ar zemes sargiem, meklējot mežā nomaldījušos cilvēkus. Labi jau būtu, ja iesaistītu viņus arī kārtības nodrošināšanas reidos. Bet tas ir kas cits. Ļoti šaubos, vai nakts stundās un vēl par baltu velti var īstenot šo ideju. Varbūt, ka maldos. Varētu kādu reizīti pamēģināt!

Arī iedzīvotāju iesniegumiem ir jēga. Jo vairāk pateiksim, jo tālāk skanēs. Mums visiem kopā jāredz vietējās vajadzības un aktuālākās problēmas drošības un kārtības jautājumos. Uzskatu, ka ļoti būtiska ir valsts, pašvaldības policijas un sabiedrības savstarpējā sadarbība.

Alnis Auziņš

Pārsteidzošie atradumi Iuterāņu baznīcā

Augustā draudze sāka rīkot talkas, lai iztīrītu kapenes zem baznīcas, pēc tam — lai izņemtu koka grīdu, kurā ieperinājusies trupe. Atklājās, ka zem dēļu grīdas smiltīs visā baznīcas iekšējā atradās atsevišķi, nelieli cilvēku kauli, arī senlietas un dažāda laika monētas. Kauli ir salasīti plastmasas maisiņos, un tos pārāpbedīs. Senlietas oktobra sākumā nodotas fotofiksācijai un aprakstam Ventspils muzeja rīcībā. Interesantos konstatējumos un secinājumos par atrastajām senlietām dalījās Ventspils muzeja direktora vietnieks zinātniskajā darbā, arheologs, *Dr. hist.* Armands Vijups.

Arheologs uzskata, ka atrastās senlietas kopumā sadalāmas trīs atšķirīgās grupās. Pirmā, skaitliski visplašākā grupa, saistāma ar kuršu ugunskaņiem, un to datējums — 12. — 13. gs. Tajā ietilpst salauztas un sakusušas senlietas no apbedījumiem, kas saistīti ar kremāciju. Skaitliski vislielāko apakšgrupu veido lielāki un mazāki kuršu vēlā dzelzs laikmeta beigu sieviešu lentveida aproču fragmenti. Spriežot pēc atsevišķiem fragmentiem, daļa aproču pirms novietošanas bērū

sārtā jau bija sadalītas šādos fragmentos, kas kremācijas procesā sakusuši kopā. Daudziem fragmentiem labi saskatāms ornaments. At-rasti fragmenti, kas saistāmi ar vītiem bronzas kaklariņķiem, rotadātām un jostām. Grupai piederīgi arī 4 gredzeni, pakavsaktas loka fragmenti, apaļa bronzas krelle, apaļa ornamentēta skārda piekariņa fragmenti, neliels, nenosakāma sudraba priekšmeta fragmenti. No dzelzs priekšmetiem šajā grupā ietilpst zobena augšdaļas un neliels asms

fragments. Iespējams, šim laikam piederīgas arī kvadrātveida dzelzs jostas sprādzes.

Otrā senlietu grupa hronoloģiski attiecināma uz 14. — 15. gs. Spriežot pēc senlietu atrašanās apstākļu raksturojuma, tās saistāmas ar apbedījumiem. Droši ar 15. gs. datē-

jams gredzens ar dobu puslodveida vidusdaļu, riņķsakta ar reljefu uzrakstu (*Ave Maria* veida saktas), bronzas skārda vairoggredzens, bronzas zvārgulītis un dzelzs iedzītņa nazis.

Trešā senlietu daļa ir hronoloģiski visjaunākā, tajā ietilpstošās sen-

lietas datējamās ar 17. — 18. gs. Iespējams, ka atsevišķi priekšmeti ir vēl jaunāki. Lielāko šo senlietu daļu veido saktas: 3 nelielas bronzas riņķsaktas un 2 miniatūras, stilizētas bronzas sirdsveida saktas. Vēl šai grupai pieskaitāmi 3 gredzeni, 3 bronzas pogas, ādas jostas fragments un dzelzs nagla.

Arheologs A. Vijups, balstoties uz atradumiem, secinājis, ka tagadējās mūra Iuterāņu baznīcas vietā atradušies kuršu ugunskaņi apbedījumi. Pēc kristietības ieviešanas Dundagas apkārtnē iepriekšējā apbedījuma vietā iekārtota kristīgā kapsēta, par ko liecina 2. grupas senlietas. Viduslaiku apbedījumu vieta šeit pastāvējusi vismaz līdz 15. vai 16. gs. Droši saistīt 3. grupas senlietas ar 17. — 18. gs. apbedījumiem nav iespējams: kopš 1766. gada šeit pastāv mūra baznīca, kas, pēc nostāstiem, celta senākas baznīcas vietā. Iespējams pat, ka nelielās saktas, gredzeni un pogas ir nozaudētas baznīcā un pa dēļu sprau-gām nokļuvušas zem grīdas.

Diāna Siliņa

Apceļojot pils un muižas

2000. gada 6. jūnijā nodibināja Latvijas Piļu un muižu asociāciju, un dibinātāju vidū bija Dundagas pagasta padome. Asociācijas mērķis ir saglabāt, kopt un atjaunot Latvijas kultūrvēsturisko mantojumu — pils un muižas, veicināt tūrisma un ar to saistītās infrastruktūras. Asociācijas 94 biedri, juridiskas un fiziskas personas, ir tieši saistītas ar Latvijas piļu un muižu apsaimniekošanu.

Viens no piļu un muižu daudzinašanas veidiem ir akcija *Apceļosim Latvijas pils un muižas!*. Šogad jau 5. akcijā piedalījās visu novadu 45 pi-

lis un muižas ar visdažādākajām apsaimniekošanas un īpašuma formām.

No 15. V līdz 15. X rādījām piļu

skaistumu, stāstījām, kā kopjam savu mantojumu, priecājamies par atjaunotajām telpām, iekārtotajām ekspozīcijām, saglabātajiem parkiem, uzziedējušiem dārzkiem. Meklējām paši un rādījām citiem katru pasargāto stūrīti, katru detaļu, kas nākusi cauri gadsimtiem. Stāstījām par cilvēkiem, kas cēlušies, kopuši, stādījuši. Ceļotāji, kas bija iegādājušies akcijas bukletus (ceļvežus), apmeklēja pils un muižas, veica apmeklējumu uzskaiti un piedalījās sacensībās — kuram izdosies akcijas

laikā apmeklēt vairāk piedāvāto apskates objektu. Jāpaskaidro, ka ceļotāji patstāvīgi veido savus maršrutus, izvēlas apskates objektus un visos apzīmogo savas ceļazīmes. Naskākie ceļotāji ballēsies Jaunpils pilī 8. XII.

Mūsu pils akcijā piedalījās 3. reizi. Pirmajā reizē, 2001. gadā, pili apmeklēja vairāk nekā 700 ceļotāju, šogad apmeklētāju skaits sarucis uz 131. Skaitļi rāda, ka akcija zaudējusi popularitāti, tāpēc asociācija lēma iepriekšējos divos gados to nerīkot.

Tomēr pēc cilvēku lūgumiem šogad akcija atsākās. Mēs strādājam un gaidām ciemiņus, to kopējais skaits pieaug, tāpat kā ārzemju tūristu skaits. Vienmēr būs ļaudis, kas vēlēties piedalīties akcijās, loterijās, spēlēs. Arī mēs turpmākajos gados piedalīsimies līdzīgās darbībās, lai daudzinātu mūsu bagātību — Dundagas pili.

Anda Felša, pils direktore

Dundžiņi stāsta

Putna brīvība lidojot

Kad mani kopā ar ģimeni izsūtīja, nonācu Omskas rajonā. Omskā mācījos Dzirnavu elevatoru skolā un bibliotēkā daudz lasīju. Īpaši man patika grāmatas par lidotājiem. Ļoti ieinteresējos par lidošanu. Kaut gan biju izsūtīts un mani nedrīkstēja pieņemt kara aeroklubā, tomēr ļoti vēlējos lidot un tur nokļuvu.

Tajā laikā kara komisariātā rakstīju plakātus. Esmu izlietojis tik daudz sarkanā auduma, ka komunistiskās partijas centrālās komitejas vīri varētu divus gadus kreklus šūt. Zobu pulveri — tonnām. Nedēļu rakstīju pirms Maija un Oktobra svētkiem.

Kara komisariāta vadītāji man palīdzēja iekļūt aeroklubā — fiktīvi uzrakstīja, ka esmu jaunākais leitnants, nosauca par Ivanu, iespējams, mainīja pat uzvārdu. Vispirms apguvu lēkšanu ar izpletni, pēc tam lidmašīnas vadīšanu.

Labāk man patika lēkt ar izpletni. Esmu to darījis kādas 311 reizes, visvairāk Sibīrijā. Parasti lēcām no mazām lidmašīnām *Як-12*, tad bija vieglāk, grūtāk lēkt no lielākām lidmašīnām. Pirms lēkšanas bailes bija vienmēr: apstāties nevar, laika apdomāšanai nav un zeme neizbēgami nāk virsū.

Lidojot cilvēka ķermenim ir jābūt

paralēli zemei. Sajūta tāda, it kā gulētu uz mīksta matrača. Rokas nedrīkst vilkt sev klāt, jo tad galva aiziet uz leju, izskatās, ka zeme sagriežas vertikāli, var gaisā arī apmest kūleni.

Ja ir mākoņi, pat mazi un šķidri, tad nedrīkst lēkt. Ja lido tādiem cauri, sajūta tāda, it kā tevi caur sietiem kratītu. Lejā izpletņlēcējs nāk ar ļoti lielu ātrumu — 180 kilometri stundā. Lidojot ir pilnīga brīvības sajūta.

• J. Ostupa foto no 1962. gada 12. septembra avīzes.

Klusums visapkārt, tāda uz zemes nav. Svaiguma smarža, kādu uz zemes nevar atrast. Pirmās reizes lecot, gan nejut neko, tas nāk pēc tam.

Kādā treniņlēcienā nejauši ar cimdū biju izrāvis atvēšanas gredzenu un nevarēju atvērt galveno izpletni, jo izrautā gredzena dēļ vaļā vērās rezerves izpletnis. Galvenā izpletna gredzens bija sagriezies un nevarēju to vairs satvert. Ja veras abi izpletni uzreiz, tad tie satinas un cilvēks iet bojā. Mans lēmums tajā reizē — kritīšu līdz simt piecdesmit divsimt metriem, tad laidīšu vaļā rezerves izpletni. Bet automāts *КАП-3* atvēra vaļā galveno izpletni, un viss bija

kārtībā.

Ar izpletni esmu lēcis arī uz ūdeņiem. Kad nonāk divus metrus virs ūdens, jāatbrīvojas no izpletna pilnīgi, to nomet, pats lidotājs pakrīt zem ūdens, un vīri viņu izvelk ārā.

Reiz Omskā lēcu ziemā, bet nevarēju saplacināt izpletni un savilkāt auklas, sniegs bija sasalis, un vējš mani ar visu izpletni puskilometru nesa kā ar burām pa sniegu.

Rīgā kādās sacensībās man iedeva jaunu izpletni. Tas nebija pareizi: izpletnim jābūt vairākkārt izmēģinātam, lai ar to varētu piedalīties sacensībās, citādi nevar sasniegt rezultātus. Šo lēcieni man neieskaitīja. Ātri skrēju pie meitenēm pēc cita izpletna un turpināju piedalīties sacensībās.

Pēdējoreiz ar izpletni lēcu, kad lidmašīnā man līdzī bija sieva. Viņa, redzot, kā tas viss notiek, uzreiz pateica — ja es vēl lidošot, viņa ar mani kopā vairs nedzīvos. Tā pametu šo nodarbi, kas bija mana sirdslieta un ko biju darījis 20 gadus.

Tas bija 80. gadu sākumā. Tā kā biju ieguvis specialitāti lidotājs — izpletņlēcējs instruktors, mācīju to arī Ventspils kara komisariātā. Reiz ar virsniekiem aizgājām uz Ventspili toreiz slaveno restorānu *Kosmos*. Tā kā man dzīvē diez kā tobrīd negāja, kāds no augstākstāvošiem virsniekiem man piedāvāja rakstīt *raportu*, lai es varētu strādāt Rindas lokatorā. Armijā nebiju dienējis, man katru gadu noteikts dienu skaits bija jāpa-

• J. Ostups 60. gadu sākumā.

vada dienestā. Biju vecākais leitnants, un visi virsnieki pakļauti Maskavai. Uzrakstīju *raportu*, un Maskavā to apstiprināja. Tā kļuva par apkures priekšnieku Rindas lokatorā.

Man tur nepatika: nekur bez atprasišanās nevarēja tikt. Kad braucu uz Ventspili, bija jāģērbjas civildrēbēs, nevis formā. Kā vēlāk uzzināju, tā bijusi slepena daļa. Nekā nevarēju tikt prom no turienes. Tēvs dabūja no rajona sociālās nodaļas izziņu, ka abi ar māti *švaki*, vajag mājās palīdzību. Tad atvaļinājos.

Jānis Ostups

Raibs kā dzeņa vēders

Redzēt ar sirdi

29. IX pils lielajā zālē pirmoreiz neatkarības gadu laikā notika labdarības koncerts.

Pasākums bija veltīts Strazdumuižas skolas atbalstam. Valsts vienīgā vājredzīgo un neredzīgo bērnu internātskola atrodas Rīgā. Mācību iestādes aktu zālē nobiris apmetums, un šogad pirmā mācību diena tur nevarēja notikt. Tā kā aktu zāle ir skolas kultūras centrs, tas ir liels zaudējums ļoti muzikālajiem skolēniem. Pašlaik darbi zālē rit pilnā sparā, iekārto arī rotaļu laukumu, taču par to visu jāmaksā.

Iepriecinoši, ka atsaucās arī dundadznieki: mūsu jauktais koris, līnijdeju grupa, Strazdumuižas skolas absolvents Gatis Nierliņš, deju grupa *Sensus*, mākslas un mūzikas skolas audzēkņi — Pauls Kierpe, Artūrs Šnikvalds un Laine Šmite. Dziesmu *Cielaviņa* kopā ar Dundagas jaukto kori dziedāja aktieris Rūdolfs Plēpis, un viņiem piebalsoja zālē sēdošie.

Uzmanīgi skatoties un klausoties vēlāk R. Plēpja un Valda Zilvera programmu, likās, ka aktieris ar savām labsirdībā mirdzošajām acīm un mūziķis ar virtuozo spēli ir kā radīti labdarības koncertiem. Tā, kaut arī vismaz daļēji dzirdēta, bija no jauna ar prieku baudāma. Programma bija pagara, bet, kad skatītāji ar aplausiem lūdza izpildīt vēl kādu priekšnesumu, abi mākslinieki to labprāt darīja. Ar skanīgām balsīm un patriotiskām dziesmām uzstājās Jelgavas rajona jauktais koris *Sidrabe*, kurā dzied jaunieši, cilvēki brieduma gados un arī cienījamā vecumā. Aizkustinoša bija Strazdumuižas skolēnu priekšnesumi: viņi spēlēja flautu un jauki dziedāja, dziesmu *Krustmāte Agate* — kopā ar R. Plēpi.

«... Īsti mēs redzam tikai ar sirdi. Būtiskais nav acīm saredzams,»

lapsa atklāj mazajam princim Antuāna de Sent-Ekziperī grāmatā *Mazais princis*. Šo patiesību atklājuši gan koncerta rīkotāji — 30 cilvēku grupa no Līderisma akadēmijas, gan dalībnieki, gan skatītāji. To ziņa vai mācās arī skolēni, kam acu gaisma ir vāja vai tās nav nemaz. Un viņu skolotāji. Arī mēs, pārējā sabiedrības daļa. Līdz šim man nebija gadījies piedalīties labdarības koncertos. Jutos patīkami pārsteigta. Divarpus stundas pagāja kā viens elpas vilciens. Pat neatceros, kurā koncertā būtu bijusi tik atvērta un sirsnīga gaisotne un tik liela vēlēšanās dot citiem.

Kopā ar pārējiem zālē bija arī visa iniciatīvas grupa, kas ar skaļiem aplausiem, līdzī dziedāšanu un vilņošanās draudzīgi atbalstīja koncerta dalībniekus. Ilze Krūza, bijusī dundadzniece un pasākuma iniciatore Dundagas pili, ar koncertu vēlējas palīdzēt Strazdumuižas skolai un reizē arī iepriecināt dundadzniekus. Ilze Krūza saka arī lielu paldies par atbalstu Dundagas pagasta padomei, par garšīgajām pusdienām Strazdumuižas skolēniem — uzņēmējai Vēsmai Einštalei, bet par mākslinieku R. Plēpja un V. Zilvera paēdināšanu — uzņēmējai Drosmai Greiško.

**Dūmeles Dravniekos
pieklīdis taksim līdzīgs brūni
balts sunītis ar kakla siksnīgu.
Tālr. 26358730.**

**Pērk tukšas alus pudeles,
piebrauc klāt. Tel. 29216373.**

**Attīstības nodaļā Pili
piektdien, 15. XI plkst. 10.00
Valsts ieņēmumu dienesta
seminārs**

Kopā meklēt skaisto

5. X pili grupa Romeo — Harijs Ozols, Santa Zapacka un Didzis Rijnieks — uzstājās ar jaunu programmu Viens otram.

«Mēs esam viens, bet jūs — otrs, un otrādi,» klausītājiem nosaukumu skaidroja Harijs Ozols un aicināja kopā meklēt skaisto un vairāk smaidīt. Skanēja dzeja, jaunas, melodiskas un arī vecās, labās dziesmas. Kaut ar nosaukumu *Līdzplaukšķināmā* bija tikai viena dziesma un tā pati domāta, lai skatītājiem ir, ko teikt, publikas atsauce bija liela, plaukšķināja daudzārt.

Harijs Ozols stāstīja arī anekdotes, parodēja komponistu Raimonda Paulu un kādu nepazīstamu biedru, tāpat aicināja veselīgi pasmieties pašiem par sevi kā tautu un atzina — ja nebūtu partiju un deputātu, par ko gan cilvēki runātu. Mākslinieks dalījās savā pierē-

dzē: audzis uz ielas, viņš kādas 17 reizes bija nonācis Rīgas policijas iecirkņos. Neko jau tādu nebija darījis, tikai sevi aizstāvējis. Kādu reizi mamma viņam sacījusi: «Nu, ko tu, dēliņ, vienmēr tā — ar dūrēm. Mēģini citādāk — ar parunāšanos, ar smaidu.» Pats nodomājis: «Ko nu tā mamma runā!» Bet reiz, kāpjot trolejbusā, kas jau bijis pilns, starp viņa kāju un tādas vecākas kundzītes kāju iesprūdis viņas iepirkuma tīkliņš. Kundze ko dusmīgi teikusi, un Harijs jau gribējis tādā pašā garā atbildēt, bet tad pēkšņi viņš pasmaidījis. Kundze tikai krieviski no-teikusi: «Muļķis!», un konflikts ar to beidzies.

Koncerts bija izklaidējošs un īsti piemērots darba nedēļas noslēgumam. Iepriecinoši, ka arī zāle bija gandrīz piepildīta.

Diāna Siliņa

Skapīc aicina

Skapis ir katrā mājā. Arī bērnu centrs *Mājas* ar bērnu dārza atbalstu (īpašs paldies Ivetai Bērentei) ir ieguvis savu *Skapīti* — nelielu telpu blakus bibliotēkai. Šeit var atrast bērnu un pusaudžu drēbes un apavus.

Bērnu brīnumainākā īpašība ir spēja nemitīgi augt. Nevaram pat aptvert, cik ātri kurpes spiež, bikses, krekli, kleitas un jakas sarāvušās. Bieži vecākiem rodas divu veidu grūtības: ko darīt ar labajām, bet jau pašu mājās nederīgajām drēbēm un apaviem, un kā iegādāties jaunu apģērbu. Tā radās doma par vietu, kur atrast bērniem nepieciešamās lietas un arī dalīties ar citiem, ja pašu bērns no kāda apģērba gabala vai apaviem ir izaudzis.

Skapīc atvērts gan tiem, kam vajag saņemt, gan tiem, kas vēlas dalīties. Gaidīsim jūs bērnu centrā *Mājas* ik darbadienu no plkst. 10.00 līdz 17.00.

Zinta Ķierpe un Alfa Auziņa

Puku balle Rojā

22. IX ciemojāties pie Liedaga pensionāriem. Līdztekus mums bija uzaicināti seši pensionāru kolektīvi. Priecājāties par glīti izremontētajām Rojas kultūras nama telpām. Pasākumu vadīja enerģiskā kultūras nama vadītāja. Arī pavasarī līdzīgā pasākumā Valdemārpilī visa vadība bija jaunās kultūras darbinieces rokās.

Koncertēja Saldus zemessardzes vīri. Savilņojošās dziesmas man atsaucā atmiņā bērnību, kad tās dzirdēju dziedam pieaugušos. Dejas spēlēja mums visiem labi zināmie muzikanti Georgs ar dēlu. Paldies par skaisto mūziku!

Uz skatuves apskatei bija izlikta rudens karalienes — dālijas. Katrs ziedīņš — atšķirīgs gan pēc formas, gan pēc krāsas.

Liels paldies Ainai Šleinerai par kopā pulcēšanu un autobusa sagādi! Paldies šoferim Jurijam Zavadeckim par vizināšanu.

Ārija Ansaberga

Pulciņi Dundagas pili

Jauktais koris (S. Lielanse) pirmdienās plkst. 19.00.

Aerobika (D. Treinovska) pirmdienās, trešdienās plkst. 17.30.

Amatierteātris (V. Kamara) otrdienās plkst. 19.00, **teātra pulciņš, teātra sports** 5. — 8. kl. (V. Kamara) pirmdienās, trešdienās plkst. 16.00, **teātra studija, teātra sports** 9. — 12. kl. (V. Kamara) otrdienās, ceturtdienās plkst. 17.00.

Līnijdejas (D. Freiberga) trešdienās plkst. 19.00.

Šahs (A. Auziņš) sākumskolas grupai pirmdienās, trešdienās plkst. 14.00, vidusskolas grupai piektdienās plkst. 16.00.

Deju kolektīvs Dun-dang (D. Treinovska), sākumskolas grupa pili pirmdienās plkst. 15.00, pirmskolas grupa **bērnudārzā** otrdienās plkst. 15.30.

Ludis Boitmanis (1934)

Aivars Cela (1946)

Lida Cela (1922)

Leonija Kriķe (1928)

**«Dundadznieks» Nr. 10 (67)
2007. gada oktobris.**

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 3237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērkalns, Sandra Dadze, Anda Felša, Uldis Katlaps, Austris Kristapsons, Velta Metene, Aivars Miška.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegušī amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.

Metiens: 550 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize